

SLOVENE C

Štev. 65. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v ponedeljek, 21. marca 1904.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejeman:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnishtvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravnishtvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
V sprejema naročnino, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna pettivrsta (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stave enostopna garmondvrsta
26 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upravnishkega telefona št. 188.

Volivno življenje.

Včeraj je katoliško-narodna stranka pokazala v kranjskem okraju, da vsi liberalni naskoki na gorenjske kmete niso prav nič izdali. Nekaj šnopsarjev, ki so se prej brat-sko poznali samo po smrdu iz ust, se sedaj vohajo tudi po „Gorenjcu“. Da se pretavi ta liberalni živež, je res treba najprej temeljite vaje v šnopsanju. Najprej se mora utrditi liberalni kandidat, da požre najmanj četrt najmočnejšega špiritovca na dušek, potem je šele sposoben, da s pridom in primernim vžtkom bere „Gorenjca“. Taki špiritovski nadludje iz kmečkega stanu so vredni zavezniki onemogle pijane tolpe, ki pod lažjivim imenom izobraženega meščanstva v zvezi s topimi grajščaki tvori takozvano večino v deželi.

S temi političskimi hiralci, s temi fiziškimi in moralnimi invalidi se lahko kosa naše zdravo, krepko kmečko ljudstvo. V idejah napredno, razborito, v srcu polno navdušenega idealizma, v volji jekleno, v energiji dejanja požrtvovalno, neomahljivo stopa to naše ljudstvo ponosnega čela, vedrih oči na boj za svoje vzore, veselo trenotja, ko more zopet v bojni opravi pokazati svojo silo. Vsak voliven boj je za našo stranko čes svežega življenja, čas najplemenitejšega napredka. Ea sam voliven boj bolj dvigne naše ljudstvo kvišku, nego bi ga moglo desetletje mirnega razvoja. Najboljša šola je za njegov umski napredek, najlepša vsgoja v dejavnem napredovanju.

Štirje shodi so delo včerajšnjega dne. Ko razbiramo poročila, ki so nam došla iz njih, ne vemo, ali bi se bolj čudili vztrajni moči kandidata Fr. Demšarja, ki je tako premišljeno in temeljito pokazal, kako je zadela stranka v črno z njegovo kandidatu-ro, ali naj se veselimo mlade vneme, ki je dihalo iz mnogobrojnih vrst ponosnih gorenjskih mož, ki so mu včeraj s svoje strani slovesno zagotovili svoje glasove.

Shod v Trsteniku

Po zjutranjem cerkvenem opravilu ob sedmih se je sešlo lepo število volivcev. Zastopana je bila častno — vsa fara. Predsedoval je župnik Mikš. Kandidat Demšar je pojasnjeval dolžnosti kmečkega poslanc v naših dneh. Opisal je težave, ki jih izkuša že kot kandidat in ki ga čakajo, če bo izvoljen. Ne ponuja se. Stranki, ki ga je postavila, se je izročil na razpolago, ker ve, da je edino prava V razgovoru, ki se ga je udeležilo več volivcev, je razvijal kmečke zahteve glede na lov, na vredbo kmetijske šole za Gorenjsko, poudarjal potrebo umne skrbi za gozde in pokazal, kako naj bi dežela to važno stvar podpirala. Vsako vprašanje je brž in temeljito razrešil. Soglasno se je sprejela njegova kandidatura. Volivci so glasovali zanj s prepričanjem, da varnim in večšim rokam izročijo svoje težnje.

V Goričah je ob 11. pod predsedstvom domačega župnika razvijal župan Demšar delovanje katoliško-narodne stranke glede na kmečki stan in dokazoval, da je v resnici edino ta stranka prava kmečka stranka. Iz lastne izkušnje je opisoval neopisni pomen združništva za kmeta in pojasnjeval zlasti važnost malih branilnic in posojilnic. Zmisel za pravo združništvo med slovenskim kmetom je po njegovi sodbi najznamenitejšo delo katoliško-narodne stranke za kmečki stan. Tudi njeni poslanci so pri vseh prilikah v deželnem in državnem zboru izkazali, da je njihova skrb za kmečki blagor resnična. Liberalci so pa dosledno pri vsaki priliki izpričali, da se njihova skrb za kmeta neha takrat, ko se neha njihov dobiček.

Tudi obilno zbrani goriški volivci so soglasno odobrili Demšarjevo kandidatu-ro.

Predovorom.

Popoldne pred naukom je bilo v dvorani izobraževalnega društva zborovanje. Župnik Jereb je predsedoval. Kandidat Demšar je tu zlasti kazal na podre napade liberalcev na vsakega, kdor ne trobi v njihov rog in iz izkušenj, ki jih je sam nabral glede na svojo osebo pokazal, kako neumni so ti napadi, vredni tistih, kateri jih rabijo. Za take napade se ni vredno meniti. Iti se mora mirno in neustrašeno svojo pot za pravice kmečkega stanu. Kandidatura njegova se je nato brez vsacega ugovora sprejela.

V Cerkljah.

Nekaj stotin vrlih mož je napolnilo

kmalu po treh popoldne spodnje prostore cerkljanskega župnišča. Shod je izvolil za predsednika g. Beštra, ki je pojasnjeval pomen shoda. Za njim ja dr. Krek navajal za zgled zavedne notranjske volivce, ki so se zadnja leta tako krepko izvili iz jerobstva liberalnih močotrec in pozival navzoče, naj ne puste, da bi gospodarsko tako zapuščeni Notranjci v značajnosti prekosili od nekdanj tako zanesljive Gorenjce. Med tem je prišel Demšar in brž povzel besedo in govoril nekako tako-le:

Demšarjev govor.

Osrednji odbor katoliško-narod. stranke proglasil me je kandidatom za deželni zbor. Prevzel sem kandidatu-ro, kajti ne samo kar veva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan. S tem, da sem prevzel kandidatu-ro, prevzel sem nalogo, da s stolim s svojimi volivci v ožjo dotiko. Zato, cenjeni volilec, imam danes čast se vam predstaviti in vas pozdravljati. Znano mi je, da so s častjo mandata združene imenitne dolžnosti boriti se za pravice svojih volivcev, boriti se za pravice kmečkega stanu. Pot, ki jo ima hoditi novi poslanec, da to doseže, začrtana mu je po programu katoliške, kot ljudske stranke, v programu, ki ga je zasnovala na I. in razširila na II. katoliškem shodu.

Kmečki stan, kakor je vsem znano, zadnje čase ne le ne more nspreovati, ampak oči vidno propada.

Dokazano je, da se zlasti na Kranjskem kmetu najslabeje godi, to pa zato, ker se ravno na Kranjskem za kmeta najmanj skrbi. Še to, kar si kmet sam s svojo požrtvovalnostjo napravi, se mu hoče uničiti. — Ker je Kranjska izključno poljedelska, mora vsak domoljub z žalostjo opazovati to propadanje, gledati v prihodnjost, kajti s poljedelstvom propadla bo tudi domača obrt i trgovina, ki se ravno tako malo skrbi zanjo kot za kmetijstvo. Nesledki so se pokazali v silnem izseljevanju in pomanjkanju kmečkih delavcev.

Ne sodimo pa samo mi tako črno. V zadnjem »Kmetovalcu« beremo, da je naša dežela zaostala v kmetijstvu. List »Gorenjec« je že pred dvema letoma pisal: »Kranjsko kmetijstvo je bankerotno, in posledica tega je nenavadno izseljevanje, ki mora vsakega rodoljuba navdajati z obupom.« Uvaževaje te neznosne razmere, začelo se je resno gi-

banje med našimi poslanci kot zastopniki kmečkih občin.

Nastopiti so morali resno pot, pot boja, po kateri se mora priboriti kmetu pravica i veljava, ki mu gre.

Naši poslanci so zato v seji deželnega zbora dne 21. junija 1902. stavili nujni predlog: Uvažujoč, da sta sedanji deželni red in deželni volilni red v svojih bistvenih določbah sloneča na zistemu neznosnih privilegijev posameznih stanov popolnoma zastarana in naravnost udarec v obraz zdravi pameti ter pravicam ljudstva — predlagajo podpisani

Deželni zbor naj sklene:

Deželni redin deželnega zbora volivni red za vojvodino Kranjsko se ima spremeniti na temelju načel splošne in enake volivne pravice.

Glavne zapreke, ki zavirajo primeren napredek kmečkega stanu, se zamorejo odpraviti šele s preosnovo voliv. reda.

Ker je Kranjska, kakor sem že rekel, agrikulturna, in večina ljudstva živi od malega posestva, bi imeli kmetje imeti večino zastopstva v deželnem zboru. Sedanji volilni red je, kakor nam znano, tak, da daje stanovom, ki so v manjšini, privilegije, po katerih imajo večje zastopstvo in so odločilni v narekovanju postav. Tako ima 37.412 kmečkih volivcev 16 poslancev

6399 napred. lib. voliv.	11	„
368 Nemcev	1	„
90 veleposestnikov	10	„

Ti privilegiji dajejo gzsposdi vlado, kmetom pa nalagajo delo in dolžnosti. Kdo je tega kriv, da kmečki stan propada? Tisti, ki so imeli komando in vajeti v rokah. Ni čuda torej, da je moral kmet opešati pod težo bremen.

Zato je pa zastopnik delavskih stanov rekel v deželnem zboru, da so volilni privilegiji vir vse nesreče, ki je tekom desetletij prišla v Avstrijo. Posledice privilegijev so bile, da se je kmet zanemarjal ter dobil samo drobtinice, ki so padale od mize kapitalistov. Zato pa danes mora iskati kruha v tujini, kor ga domovina zanj več nima. V meščanstvu bi sicer kmet ne imel nasprotnikov, saj imata kmet in meščan skupne interese, toda usoda je hotela, da v mestih odločuje uradništvo in zastopnik meščanov je pravzaprav zastopnik uradništva. To ee tudi jasno kaže. Ta gospoda je združena in v večini, gospoda odločuje in skrbi zase.

LISTEK.

Stoletnica frančiškanske župnije v Ljubljani.

(Dalje.)

Cerkev Marijinega Oznanjenja.

Na tem mestu je bila že l. 1346. zidana cerkev, posvečena sv. Janezu Krstniku, poleg cerkve samostan. Cerkev je dozidal celjski grf. Turki so oboje razdjali. Leta 1623. je vneti prijor avguštincev, p. Jurij Juretič, s pomočjo dobrotnikov sezidal samostan in cerkev, posvečeno Marijinemu Oznanjenju. — Dne 12. julija 1631. pa je nastal v neki kovadnici blizu cerkve ogenj, ki je upelnil cerkev in samostan, knjige, arhiv, raztopil zvonove in podrl celo zidovje. Pozidali so samo eno krilo samostana, ker je nedostajalo sredstev. L. 1647. jim je naklonil cesar 3500 gld. iz neke denarne globe in s tem so uzidali sprednje lice samostana.

Istega leta 1647. je Bog nagnil srce Konrada barona Russenstein-a in njegove blage soproge Felicite pl. Raab, da sta se-

zidala sedanjo veličastno cerkev Marijinega Oznanjenja. Baron Russenstein je kmalu umrl, delo sta nadaljevala baronica in njen sin Avgust. — Zazidala sta v cerkev menda 100.000 gld., jako velika svota za tedanji čas. Čuditi se moramo, da so zidali tako prostorno cerkev, kajti cela Ljubljana je štela takrat samo sedem tisoč prebivalcev, bilo je pa poleg te še drugih cerkev dovolj v mestu. Ljudstvu je bila posebno všeč lavretanska kapel'ca v prezbiteriju, na katero se je naslanjal veliki altar in katero je l. 1669. na Silvestrov dan posvetil knezoškof grf de Rabatta. Cerkev sama je bila posvečena šele 28. marca 1700., posvetil jo je knezoškof Sigmund grf Herberstein. — Cerkev je bila sicer dozidana, ali notranja oprava je bila še zelo pomanjkljiva, tudi ni bilo še stolpov. Na stolpe so jeli misliti šele l. 1783., ko je počil glas o ustanovitvi nove župnije. V arhivu se bere, da je cerkveno predstojništvo 11. maja 1804. prosilo za 292 gld. 43 kr. za streho in oder pri zvonovih. Kapele so bile od začetka deloma prazne, deloma so se postavili notri stari leseni altarji.

Dolžina cerkve znese 483 m, širina

126 m, višina 193 m. Kapele so globoke 47 m. Cerkven zid je debel do 13 m.

Cerkev je zidana v jonično-kerintiskem slogu, ima eno ladjo in šest kapel. L. 1896. se je podrla lavretanska kapela, in veliki oltar je bil pomaknjen nazaj proti zadnji steni prezbiterija. Lavretanska kapela je bila zidana zunaj cerkve na samostanskem vrtu in je po dveh spovednih lopah zvezana s cerkvijo. Cerkev je pokrita z opeko, stolpa s kositarjem, kapele so bile l. 1830. pokrite z bakrom za 2000 gld. Vhoda sta bila dva: glavni in stranski iz samostanskega hodnika. Že l. 1834. so hoteli napraviti še en vhod nasproti zakristije, a ga niso, pod pretvezo, da se ne prehladi duhovnik in da ne pridejo tatje. Leta 1896, ko je bil oltar pomaknjen nazaj, je bil narejen ta vhod in ravno sedaj se dela zunaj cerkve nova lopa, ki bo cerkev varovala mraza in ljudem dobro služila ob slabem vremenu pri vhodu in izhodu, ob enem unanjščini prezbiterija dala nekoliko členovitosti.

Mogočna je cerkvena fasada; vrh kinčajo piramide, zlasti pa soha Matere božje, visoka krog 2 metra, katero je iz bakra na-

redil pasar Matevž Schreiner in je bila leta 1858. z veliko slovesnostjo postavljena na svojo mesto. Model za soho je naredil starejšim Ljubljancanom še dobro znani akademični slikar Kurz pl. Goldenstein.

L. 1821. je Simon Lučovnik naredil novo uro v stolp za 425 gld. Cerkev so postavili pred mostom na griček, ki se je dvigal tako visoko, da je vodila k cerkvi le ena stopnjica. Ker pa so svet znižavali, trebalo je stopnjice.

L. 1822. so bile napravljene nove stopnjice za 800 gld. Tudi teh ni več, kajti leta 1892. je kamnosek Feliks Toman naredil čisto nove stopnjice.

1. Veliki altar je delo benečanskega mojstra Frančiška Robba. Bil je postavljen l. 1736., naslonjen na lavretansko kapelico, l. 1896. pa prestavljen nazaj, da je v cerkvi več prostora za ljudi. Dolgo že so gojili misel, prestaviti oltar, a nihče si ni upal začeti, ker so se bali troškov in bali, da se poškoduje altar. Tedaj je prišla sila in vsi pomisleki so stopili na stran. Oltar ima za podlago mogočne podstavke, ki nosijo visoko, marmornato stavbo. Ob strani

Kmet naj se drži orala ter naj dela, kakor se mu bude narekvalo. Pri tem vam moram še nekaj omeniti, kako ta gospoda za kmeta skrbi. Naložil se je davek na vozne listke. Zastopniki delavskih stanov so bili zoper ta davek. Oločevali so privilegirani stanovi, in tretji razred je primerno višje obdašen, kot drugi in prvi. Zdaj se zida bohinjska železnica. Kmetje so prosili, da bi dobili kaj dela pri železnici, posebno vožnjo, ker imajo kmetje v bližini dovolj vožne živine. Železnično podjetje jih ne more rabiti, ker ima tuje prednost pred domačinom. To pojasnjuje z vzgledom iz selške doline.

Kmečke občine so današnje čase hudo obremenjene; gledati morajo, da si dobijo raznih virov za dohodke. Nekatere imajo lep lovski prostor. Najemniki so večinoma bogati gospodje. V prejšnjih časih je bila najemnina nizka itd.

Uradnikom se plače zvišujejo; da bi kmet lažje plačal, mu pa zaslužka ne dajo. Ali ni to krivica? Se celo tako daleč smo prišli, da je javno na shodu zaslopnik meščanov, oziroma uradnikov kmetom obetal knofe, liberalcem pa groše. Po domače rečeno, če ne boste pridni, kakor otroci v šoli, ne dobite nič podpore od dežele.

Mi pa pravimo, kako jo bomo dobili, saj še za gospodo manjka.

Kaj pomaga tistih 50.000 kron, ko jih moramo dvakrat nazaj plačati.

Potreba je, da dobi Kranjska v dežel-nem zboru zastopstvo ljudstva, ne privilegirancev, ter se izdelajo nove postave, ki bodo omogočile kmetu obstanek.

Zato so naši poslanci odločno in po vsaj pravici zahtevali, da se spremeni deželni volilni red. Ker so zastopniki manjšine temu nasprotovali, segli so naši po skrajnem orožju ter zasedanje prepredili z obstrukcijo. Bolje je, da se nič ne naredi, kot da bi se kmet še huje obložil. Kmetu po sedanjih razmerah obstrukcija nič ne vzame, ker se mu je že tako vse vzelo. Kmet nima nič izgubiti. Dežela ima 800 tisoč kron dolga, katerega bo treba poravnati. O kakih podporah še govoriti ni. Zastopnj je vpitje nasprotnikov, da obstrukcija žre podpore. Ko bi mogla dolg požreti, to bi bilo dobro. Dolžnost poslancev kmečkih občin je bila, da so se odločno uprli. Le škoda, da se ni to že pred več leti zgodilo. Buj pa, katerega bijejo zastopniki, privede do zmage le, ako bo deželstvo trdo stalo za zastopniki. Ni se bati, cenjeni volilci, da bi se gorenjski tilnik uklonil pred nasprotniki kmeta.

Na par interpelacij o obstrukciji in o gledališču je Demšar točno odgovoril. Predsednik je dal nato na glasovanje njegovo kandidaturu. Dignilo se je na stotine rok krepkih in utrjenih, ki tudi drže, česar so se oprjele. Posebej je še vprašal, ali je kdo zoper in za ta slučaj prosil, naj vzdigne roko. Ni ga bilo. Iz predvdorske, velesavske, šenčurske, šenturškogorske in domače župnije zbrani volivci so torej soglasno pritrdili kandidaturi vodstva katol. narodne stranke. Dr. Krek je nato v daljšem govoru opisoval, kakšna je tista neodvisna kmečka stranka, ki se je te dni iznašla v Kranju. Ljudje odvisni od vlade, nemškutarjev, Nemcev in liberalnega uradništva bi radi zmešali gorenjske kmete. Pojasnjeval je tudi pomen sedanjega boja, ki sega preko mej naše dežele in meri na to, da se dosledno izvede ustava in za tem ustvari podlaga za reden in miren napredek v zakonodajstvu.

Župnik Brešar je opisoval, kako kranjski liberalci izrabljajo kmeta in ga povrhu še zaničujejo. Samo ena oseba — izmed redko nasejanih mož, ki jih ima ljubljanski

župan Hribar v splošno vspodbudo po cerkljanski fari — je z neslano opazko proti Demšarju hotela kaliti lepi shod. Ko je pa predsednik pozval dotičnika, naj govori, je pa zavladal molk in ne modrosti, ne modrijana ni bilo na izpregled. Lep je bil ta shod, vreden zaključek tako plodovitemu dnevu!

Italijani in Jugoslovani.

Dunaj, 20. marca.

Zadnje dni so časniki vedeli mnogo povedati o spravni pogajanjih med Italijani in Jugoslovani. Stvar je kratko ta: Italijani niso zadovoljni, da jim vlada ponuja pravno fakulteto v Roveredu; imeti hočejo popolno italijansko vseučilišče v Trstu. Svojo navoljo so vladi pokazali s tem, da so na svojo roko prišli ob enem z Jugoslovani in Rusini podpirati češko obstrukcijo.

To je dalo najprvo povod razgovorom med češkimi in italijanskimi poslanci glede italijanskega vseučilišča v Trstu. Čehi temu ne ugovarjajo, ako se s to namero sprijaznijo Slovenci in Hrvatje. — V petek je bilo drugo posvetovanje, katerega so se udeležili tudi dr. Šusteršič, dr. Ploj, dvorni svetnik Šuklje, Spinčić in dr. Ferjančič.

Namen je bil, da se ustvari „modus vivendi“ med Slovani in Italijani na Primorskem. Na obeh straneh so izražali pripravljenost, da bi se ublažila nasprotja ter ugledila pot do nadaljnjih pogajanj glede prepor-nih vprašanj.

Ta pogajanja pa še niso končana, zato tudi ne moremo poročati, kako daleč so uspela. Po naši sodbi pa ni najboljša misel ta, naj bi se v Trstu ustanovilo utrakvistično, to je, italijansko-slovensko-hrvaško vseučilišče. Sicer pa želimo, da se doseže vsaj „modus vivendi“, ki pa je mogoče le s koncesijami na obeh straneh. Razmere v Primorju so povsem drugačne, nego na Čškem.

Zanimivo pa je pismo, katero so italijanski visokofici na Dunaju v francoskem jeziku poslali dr. Pacak u, načelniku mladočehskega kluba. Pismo se glasi:

Gospod poslanec! Italijanski dijaki dunajski vam in vsem gospodom češkega kluba izrekamo najiskrenejše simpatije za „moško akcijo“, katero ste započeli zoper sedajno vlado, ki ravno tako odločno zatira Vaše, kakor naše zakonite pravice. Italijanski dijaki se srčno zahvalijo češkim poslancem, ki so pred kratkim v državnem zboru ožigovali izgred Nemcev v Inomostu ter izrekajo željo, naj bi sporazumno postopali slovanski narodi in Italijani v svrhu odločnega odpora zoper skupnega sovražnika. — V imenu itai-dijakov med. Pavlo Gambiani.

Dr. Pacak jim je prijazno odgovoril, da Čehi vsem narodom v Avstriji želé popolno pravico. Ako se združijo nemški narodi v Avstriji, tvorijo veliko moč proti nemški hegemoniji. Ako pa so nemški narodi razdvojeni, delajo le Nemcem v roke. Čehi hočejo podpirati sporazumjenje med Italijani in Jugoslovani.

Tudi mi rečemo: Boljša kratka sprava, nego dolga pravda.

Dogodki v Zagrebu. — Demonstracije.

Iz Zagreba, 20. marca.

Ol zadnjega četrta je Zagreb silno vznemirjen. Kar se je godilo v četrtek, pe

tek in soboto, mora obsojati vsak trezen človek, ker to so razsajanja in izgredi najnižje vrste, ki morejo škoditi le ugledu hrvaškega naroda, a še posebej glavnemu mestu. A zakaj so se uprizorile vse te demonstracije, o katerih ste že vedeli brzojavno poročali? Napetost med „čisto“ stranko in hrvaško stranko prava traja posebno od onega časa, ko se je razbila zaželjena fu-zija obeh strank. Kdo je bil kriv, da ni prišlo do sloge, vé dobro vsakdo, škoda pa je bilo na vsak način, da se obe stranki nista držali onega sklepa, da se v njunih glasilih ne bodo prepri nadaljevali. Ti prepri so rasli od dne do dne. Povečal se je prepri tudi vsled volitve v Z'lataru, kjer je stranka čistih začela postopati že prav teroristično. Ko je pa v zadnjem saborskem zasedanju poslanec Tuškan napadel dr. Franka kot vodjo čistih ter mu oponesel vsa njegova dejanja in nehanja, o katerih je dan za dnevom donesal reški „Novi List“, vzkripelo je vse v stranki čistih, dasi se vodja njihov ni opral povoljno od tolikih oponašanj od protivne strani. Tudi na ljudskih shodih je stranka čistih povsodi propala. Spočetka je delala na nekih shodih zdrabže, kasneje jej pa še to ni uspevalo. Stranka čistih je morala gledati, kako se v celi zemlji preporod širi med samim ljudstvom in kako je ves narod zavzel za sloge med Hrvat in Srbi, kar je tej stranki najhuje, češ, da Starčević ni nikdar priznal Srbov na Hrvatskem. To je že res, toda okolnosti so se spremenile, in zdaj se mora računati s to okolnostjo, kajti sporazum je neobhodno potreben, če se hoče vreči sedanj mažaronski sistem. Vrh tega so ravno zadnje dni izhajali v „Obzoru“ ostri članki proti društveni pokvarenosti v stranki „čistih“, češ, da ima med njimi dokaj ovaduhov, in da pred njimi človek ni nikjer varen, da ga ne ovadijo. Sai so „čisti“ ovadili celo nekoliko čisto poštenih poslancev stranke prava brez vsakega razloga. Tako je bilo tedaj gradiva za izbruh dosti pripravljenega. Povod izbruhu pa je dala vojta med Rusi in Japonci. Sporodit sem že, kako strastveni privrženci Japoncev so „čisti“, češ, da je pokojni Starčević pisal proti Rusom, pa da morajo tako tudi oni njegovi pravi nasledniki. Toda ti spijoni so bržkone popolnoma pozabili, da je Starčević na svoje stare dni prenehal grditi Rusijo, ker je sprevidel, da jej krivico čini. A krivico jej činijo zdaj tudi ti epigoni v popolnej svojej nerazsodaosti, saj bi morali vendar razpoznavati, da na Rusijo udarjajo najhuje ravno oni, ki bi radi tudi Hrvate strli čim preje, in sicer samo zato, ker so eni in drugi Slovani. Ko bi imeli privrženci „čistih“ le malo slovenske zavednosti, ne bi smeli to delati, kar delajo. Pa tudi kot kristjani ne bi smeli simpatizirati s pogani Japonci, ki so kristjanom storili že toliko krivic.

Ko se je v sredo oglasilo po časopisih, da se bo v pravoslavni cerkvi opravila služba božja za srečo ruskega orožja, je zavrelo med čistimi ter so sklenili proti temu demonstrirati. Protivna stranka pa je odločila prisostvovati s' službi božji. Da se zabranijo in preprečijo demonstracije, je vlada staroverski na posredovanje vlade zabranil službo božjo. Toda prekasno je bilo že. Vseučilišni dijaki, zbrani na vseučilišču, so hoteli demonstrirati, a bržkone bi se bila vsa stvar mirno dovršila na vseučilišču samem, da niso dijaki privrženci „čistih“ že na samem vseučilišču dali povoda večim demonstracijam proti Srbom, češ, da so oni kot privrženci Rusov, hoteli prirediti službo božjo. Kar s silo so vrgli tablo srbskega pripomočnega društva s stene ter jo razbili. Potisnjeni od velike večine dijaštva napredne

stranke, so preneli boj na ulico, kjer je trajal tri dni. Dijaki napredne stranke s Srbi so hoteli demonstrirati proti nasilju „čistih“, ali večkrat dejanski napadeni od njih, so morali sami pograbititi za isto orožje, kakor „čisti“, in tako so nastali celi boji po ulicah in trgih. Čisti so napadli najhuje srbsko banko v Ilici in „Obzorovo“ uredništvo, napredni so se osvetili ter razbijali pri uredništvu „Hrv. Prava“, pri domu dr. Franka in pri čitalnici delavske. Sploh pa se mora reči, da so se naprednjaki bolj branili nego napadali.

Redarstvo zopet ni bilo doraslo situaciji; prav lahko bi bilo zabranilo vse veče izgreda. Zato je včeraj prevzela stražo v mestu zopet žandarmerija.

Vse nas spominja zopet na lanske dogodke. Toda lanske demonstracije so imele zmisla, bit se je boj proti pravemu protivniku; zdaj pa je borba med samimi Hrvati, a naš pravi protivnik si od radosti menca roke. Daset korakov od uredništva „Hrv. Prava“ reži na ulico nezakonit grb s pošlopja nove poštne zgradbe. V tem grbu je Hrvaška utopljena, a „Hrv. Pravo“ do zdaj ni še besedice znilo proti tej nepostavnosti, a ravno tako molči nepostavnemu dvojezičnemu napisu na prometni zgradbi. Hic Rhodus hic salta! Pustimo Japonce, naj se branijo, kakor se znajo, za nas je boja dosti doma: pravičnega, poštanega boja za domačo pravico, katere so nam neobhodno potrebne za naš obstanek. A da dobimo zmago, je potrebno, da se zbiramo in zedinjemo vsi prebivalci Hrvaške brez razlike, a ne da režimo drug na drugega, in sovražniku vrata odpiramo v naš domovino.

Najhuje demonstracije so se godile v petek popoldne in zvečer ter v soboto. V petek popoldne okoli pol štirih je četa naprednih dijakov hrvaških in srbskih razbila okna dr. Franku ter zamazalo s tinto stene hiše njegove. Dijaki so se potem umaknili v sosedne ulice. Nato so izleteli iz Frankove hiše in sosedne njegove tiskarne vsi delavci in za demonstracije pripravljene ljudje, med nje je stopil sam Frank, ker je moral braniti poročevalca „Agrarier Tagblatt“, da ga niso njegovi ljudje izmrcvarili. Kmalu potem je pa redarstvo na konjih zaprlo ulico Marije Valerije, kjer stoji hiša Frankova. Skoraj ob istem času so čisti napali Dioničko tiskarno v Gunduličevj ulici, kjer pa niso imeli kaj razbiti, ker so prebivalci sneli okna. Te demonstrante so pregnali vseučilišni dijaki, ki so se v ta namen vadili v mačevanju.

Na vseučilišču se je zbralo rano popoldne do 300 naprednih dijakov, ker so čuli, da so hoteli čisti prodreti na vseučilišče ter odnesti pločo pripomočnega društva. Ko so prišli čisti, so našli vseučilišče polno protivnikov ter so se povrnili v spremstvu razne poulične sodrge ter napadali poedine privržence stranke prava. Ob šestih se je vseučilišče zaprlo in zdaj je odšlo napredno dijaštvo demonstrirati v Ilico, kjer je tiho korakalo do 300 dijakov nekolikokrat po Ilici ter potem na vseučilišni trg. Ko je hotela truma v Gunduličevu ulico, zaprlo jej je pot redarstvo, ki je bilo zdaj postavljeno tudi pred uredništvom „Obzora“. Čez Kukovičevu in Gajevo ulico je prišlo dijaštvo na Jelačičev trg, spremljano po veliki množici ljudstva. Peli so narodne davorije. Na Jelačičevem trgu se je dijaštvo postavilo pred kavarnami ter pelo dalje narodne pesmi. Hiša Frankova je bila pod stražo. Zapojo narodno himno razkrite glave. Zdaj prileti kamenje od protivne strani. Razna sodrga se je zbrala, seveda podkup-

sta sohi: Sv. Avguštin, Sv. Ambrož. Altarna miza je krasen sarkofag, na mizi je tabernakelj in ekspozitorij s polovno kupolo, obdano z nežnimi stebriči. Altarni nastavek nosijo štirje okrogli stebri in dva zvita, med njimi stojita sohi: sv. Filip in sv. Felicita. V gorenjem delu je Bog Oče, ob straneh sedé beli angelji na temnih volutah. Krona altarja je bakrena, pozlačena kupola. Obhajilna miza je delo Fel. Tomana iz krasthalskega marmorja, balustri iz kararskega. Vel. altar s cerkvijo je posvečen Marijnemu Oznanjenju, katero tudi predstavlja altarna slika, delo Langusovo.

2. Altar v lavret. kapeli je bil l. 1893. postavljen še v stari kapeli, leta 1896. pa prenešen v novo ter z velikim altarjem vred posvečen 8. novembra 1896., posvetil ju je knezoškof dr. Jakob Missia, poznejši kardinal in nadškof goriški. Altar je delo kamnoseškega mojstra Tomana, relief sv. Družine pa delo akadem. kiparja Zajca. Soha Matere božje je iz cedrinega lesa, narejena natančno po vzoru v Loreti. L. 1669. je bila slovesno prenešana iz stolnice; spreveda se je udeležila brezbrojna množica.

3. Sv. Križ na desni slavoloka, lepo, veliko sv. razpelo iz kamenite mase in podoba Zal. Matere božje.

4. Mati božja »Dobrega sveta«, mala ljubka Marijna podoba sredi srebrnih žarkov. Na altarju podoba sv. Deodata z ostanke njegovega sv. telesa.

5. Sv. Frančišek v prvi kapeli na moški strani, altar iz temnega marmorja, slika »Vtisnjenje 5 ran«, delo p. Aleksandra Rohleka, akad. slikarja, prerano umrlega l. 1884. — Mala podoba na menzi: Sv. Marijino. Na konzolih sohe: Sv. Anton, Sv. Peter Regalat.

6. Sv. Anton na ženski strani iz črnega marmorja, altarna slika sv. Trije Kralji, slikal Hsrlein, na menzi sv. Anton, delo profesorja J. Franketa v Ljubljani.

7. Marija Pomagaj, druga kapela na moški, prenovljen marmornast altar; slika predstavlja svete device Lucijo, Apolonijo in Agato, slikal Frohmüller, na menzi znana podoba Marije Pomagaj, ki se zelo časti. Sohe ob strani: Sv. Kozma in Damijan.

8. Na oni strani Srce Jezusovo, prenovljen altar; Jezusova slika, delo Jožefa Kastnerja l. 1900. Prej je bil ta altar posvečen sv. Janezu Krstniku; prečast. ordinarijat je tedaj zaukazal postaviti kak spomin. V ta namen je naslikal akač. slikar Jos. Kleinert dve ljubki sliki iz življenja sv. Janeza, ki sta pritrjeni na retabel. Ta altar kinča tudi krasen altarni križ, delo Kregarjevo. Sohi ob straneh predstavljata zaroko.

9. Sv. Valentin, zadnji na moški strani, z Meneingerjevo sliko sv. Valentina, na menzi sv. Alojzij, ob straneh sohi: Sv. Anton puščavnik, sv. Rok.

10. Sv. Nikolaj Toletinski. Ta altar živo spominja dejstva, da so bili tu nekda Avguštinci, kajti svetnik je njihovega reda in je malone v vseh avguštinskih cerkvah. Njegova prejšnja podoba je bila zoper vse cerkvene predpise, zategadelj je slikal gori imenovani J. Kleinert novo sliko sv. Nikolaja, pri kateri se odlikuje zlasti svetnikova glava. Na menzi je podoba sv. Ane, sohi ob straneh: Sv. Karol Boromej in Karol Veliki.

Pod korom na moški strani je lepa predstava oljskogorskega trpljenja Kristoso-

vega, postavil leta 1882. podobar Jos. Untersberger iz Gmunden.

O orgljah se bere, da jih je mojster Janez Kunert l. 1828. popravil za 320 glđ. L. 1870. je orgljarski mojster Franc Garšič iz Ljubljane postavil popoinoma nove orglje na 32 spremenov. Kanonik Smrekar, sedanj referent pri knezoškofjskem ordinarijatu za orglje, je mnogo pripomogel s svojo vednostjo in svetom, da so se orglje obnesele tako dobro. Seveda so orglje kmalu zastarele, ker ravno v tej dobi so zasloveli novi sistemi; l. 1902 jih preustrojil mojster Jos. Mauracher iz Sv. Florijana na Gor. Avstrijskem. Naredil je nov igralnik s tremi manuali, nove sapnice in pnevmatično izpeljavo. Pomnožil je orglje za 12 spremenov, tretji manual postavil v žaluzijsko omaro, meh sklenil z električno gonilno močjo in vse glasove moderno intoniral, tako, da so te orglje sedaj največje in najmoderneje na Kranjskem. Zl povzdigo cerkvenega zbora se je l. 1903. ustanovilo župnijsko Ccilijsno društvo.

(Dalje prih.)

ljena, iz sosednih ulic ter vsula kamenje na pevajoče. Dijaki se spočetka niso umaknili, dokler niso izpeli pesmi, potem udero na napadače, toda kamenje je letelo vse huje; ljudstvo se prestraši, kavarnarji zapró hitro kavarne in dijaki se umaknejo v Ilico in Gajevo ulico z vskliki na Franka in čiste.

Zdaj se zbere na Jelačićevem trgu vsa sodrga iz bližnjih ulic in mednje stopi sam Frank ter jih pohvali. Razume se, da so ga pozdravljali od vseh strani. Toda podoknice in bakljade mu pa za imendan niso mogli prirediti. Tako podšuntana in razjarjena množica udari precej potem na srbsko banko v Ilici ter razbije vse, kar se je dalo, a redarstvo je prišlo, ko je bilo že vse končano. Redarstvo je krivo vse škode, saj je vendar vedelo, da čisti preže na Srbe, a vendar ni postavilo straže; po dokončanem činu so prišli stražit banko štirje žandarji. Pravijo, da so čisti vozili s seboj kamenje v karoli in da so tako imeli dosti municije.

V soboto zjutraj se je zbralo dijaštvo napredne stranke v polnem številu na vseučilišču. Čisti se niso upali niti blizu. Ob enajstih sta bili obešeni obe tabli hrvaškega in srbskega podporna društva. Dijaki so ta čin pozdravili oduševljeno.

Obsodil je v svojem govoru predsednik Krizman početje čistih najodločnejše, in sprejeta je bila resolucija, v kateri napredno dijaštvo omenja, da je hotelo ves ta konflikt rešiti mirno, a ker so čisti v društvu nevednih in nedostojnih ljudi na najsurovejši način inscenirali atentate na svoje drugove na samem vseučilišču in na ulici, zato napredno dijaštvo noče zaneprej nobene zveze imeti s čistimi, da jih tako infamira povsodi. Napredno dijaštvo je na to pozvalo tudi vsa ostala hrvaška, srbska in slovanska društva.

Vnovič demonstracije.

Po dokončani skupščini se poda vse dijaštvo »Obzorove« stranke skozi Gunduličovo ulico in Ilico pred Jelačićev spomenik. Dijaki so prihajali čisto tiho in mirno. Tukaj so sklenili Hrvati in Srbi, kakor lani, ko so demonstrirali proti Khuenu, vnovič prisego in pobratimstvo. Potem so zapeli narodno himno odkrite glave. Kar so usuje zopet na njih kamenje od vseh strani. Dijaki odpočó pesem, potem pa udero za hrvaškimi Japonci, ki so se razkropili na vse strani. Zdaj so začeli pobirati nametano kamenje protivnikov in kmalu so bile popolnoma sesute šipe na tiskarni »Hrvaškega Prava« in Frankovi hiši, a po tem činu se je usulo dijaštvo skozi Nikoljevo ulico in Preradovičovo, kjer so napadli čitalnico delavskega društva čistih ter razbili vsa okna. Na potu so vjeli Frankovega sina, ki je poprej prvi metal kamenje na njih. Fant je bil v hudem položaju. Rešil ga je dijak Omčikus, kateremu so pred ta dan čisti skoraj glavo razbili. Fant je bil vesel popihal domov, da se mu ni kaj hujšega pripetilo. Dijaštvo je zapelo še pred redakcijo »Obzora« »Oj Slovani« ter odšlo na vseučilišče, odkoder se je mirno razšlo.

Zvečer je zopet vrelo po mestu, vendar pa ni prišlo do vedjih demonstracij; vse redarstvo in žandarji so bili na nogah ter zadržali glavne ulice in trge. Danes je mir po celem mestu, le žandarji stražijo po mestu, kakor pod Khuenom. Bo li mir? Nadejamo se. Zdaj se je razšla tudi že vseučiliščna mladež, ker so nastopile velikonočne počitnice.

Meščanstvo zagrebško želi miru. Mesto trpi vsled teh demonstracij silno. Tujci se nas gibljejo in dober glas mesta trpi. Je li pa meščanstvo kaj stori, da se v mestu usta novi trajni mir? To je ono vprašanje, ki bi ga moralo meščanstvo samo rešiti. Zakaj pa trpe posestniki, trgovci, obrtniki, da jim pravzaprav oni razredi prebivalstva delajo nemire, ki ne plačujejo nič davka. In ti so zdaj na strani čistih. Naj poizvedo meščani, zakaj. Potem pa naj se sami zbirajo in do govarjajo, kako bi se dalo temu zlu konec storiti. Pristopiti je treba v redove aktivne demorodne stranke ter ž njo pospeševati i korist mesta i demovine. Polovičarstvo in pa mažaronstvo izvaja tako žalostne odnošaje, kakršne doživimo zdaj.

Sramotna komedija v italijanski državni zbornici.

V italijanski državni zbornici se je te dni zgodila sramotna komedija pri glasovanju o nedeljskem počitku. Na predlog poslanca Cambrinija so izvolili parlamentarno komisijo, katera je predložila zbornici predlog o nedeljskem počitku. Vsi delavci in uslužbenci, ne izvzemši tiskarjev in časnikarjev, naj bi imeli popoln 36urni nedeljski počitek.

Delavstvo je seveda sprejelo ta predlog z veseljem in javno mnenje se je izreklo takoj za tako postavu. Kapitalistični delodajalci so imeli torej malo nade, da bi vrgli ta predlog. A prišla jim je na pomoč neznajdnost italijanskih poslancev, katera je

tolika, da se pač težko še v kakem parlamentu najde kaj podobnega.

Več kakor osem dni so debatirali, in vse je gorelo za nedeljski počitek. Poslanci so vedeli, da je nevarno nasprotovati taki stvari, in pri javnem glasovanju je zmagal nedeljski počitek z veliko večino. Galerija je ploskala, časnikarji so začeli pisati slavospeve tako socialno delujoči zbornici.

A kdo bi si mislil: Pri drugem tajnem glasovanju, ko odda vsak poslanec svoj glas v molčečo urno, pa je nedeljski počitek z veliko večino propadel!

Isti poslanci so torej morali dvakrat drugače glasovati: Da bi si ohranili popularnost, so javno glasovali za stvar, katero so na tajnem pokopali!

To je neznačajnost, kakršna je mogoča le v deželi, kjer je framsanska loža privadila ljudi k tajnim zahrbtnim mahinacijam. Po pravici pravi »Osservatore Cattolico« k temu: Vsakega Italijana mora biti sram, da je kaj takega mogoče v italijanskem parlamentu!

Za nedeljski počitek so glasovali socialni demokrati in nekateri poslanci iz Zgoranje Italije. Pri tajnem glasovanju je bilo 157 glasov proti 82. Poslanec Cambrini na merava vložiti nov predlog, s katerim bi se zagotovil trgovskim uslužbencem nedeljski počitek.

Rusko-japonska vojska.

Vojska na suhem.

London. Rusi so svoje čete, ki so bile že v Koreji, odpoklicali za reko Jalu. Japonci so sedaj neomejeni gospodarji Koreje. Pjongjang so v hitrici precej trdno utrdili. Ondi je njihovo glavno koncentracijsko središče. Od ondi bodo predirali ne samo proti Liaotungu, ampak tudi proti Mandžuriji. Zagotovili so se menda tudi vojaške pomoči od strani Koreje, ki odpošlje tekom tega tedna 2000 mož proti severu Koreje.

London. V Koreji je ostalo samo 200 kozakov, ki patrolirajo mej reko Jalu in Phöngjangom. 40.000 mož je zbranih pri Kuliencangu.

London. »Daily Telegraph« pravi, da je 90.000 Rusov zbranih ob korejski meji in da so pripravljeni preiti v ofenzivo. Razmere mej Rusi in domačini v Mandžuriji so najprirodnejše.

Berolin. Japoncem se pa nič kaj dobro ne godi na severu Koreje. Ondi divja kuga mej živino, kar jako ovira prehranjevanje armade.

Berolin. Tukajšnji listi poročajo, da se je Kuropatkin izrazil, da bo vojska trajala morda dve leti.

Frankobrod. Ruska vlada je naročila 3000 železniških voz, ki morajo biti gotovi tekom estih tednov.

Söul. V ječah na Koreji se vsak dan vrše obešenja. V zadnjih treh dneh je bilo obešenih 40 oseb, katere so sumili, da agitirajo za Rusijo.

London. »Daily Chronicle« poroča iz Sangaja, da je baje prišlo 10. t. m. 10 japonskih vojnih ladij pred Činampo in da so se na to iz 12 transportnih ladij izkrcale japonske vojne čete. Pričakuje se še 30 transportnih ladij z 20.000 možmi.

Tientsin. V Harbin so Rusi pripeljali prve japonske ujetnike. V Mukden pride vsak dan šest vojaških vlakov. V vsakem vlaku je 1000 mož.

Berolin. Ruski listi trdijo, da bo železnica okoli Bajkalskega jezera gotova 14. aprila. Ruski vojni zrakoplovni oddelek je na potu v Azijo.

Petrograd. Dopisnik ruske brzojavne agenture poroča iz Liaojana: Družine inozemcev so zapustile Inkau, le nekaj inozemskih trgovcev je še ostalo. Le podnevi dobajajo parniki, spremljani od ruskih čolnov. Vse kitajske čete so se umaknile za hodno od reke Siauho. General Linevič je poslal četam mandžurske armade povelje, naj žive s kitajskim prebivalstvom v miru, naj nikogar ne žalijo in pri Kitajcih nakupljeno plačajo. Da se to povelje strogo izpolnjuje, naj skrbje šefi posameznih oddelkov. To povelje je na prebivalstvo zelo dobro vplivalo, in kitajsko prebivalstvo rado prodaja ruskim vojakom živila, živino in druge potrebščine.

Petrograd. Ritmojster v ruskem generalnem štabu, Iskov, ki je Japoncem izdajal vojaške skrivnosti, je obsojen na smrt in bil obešen.

London. V Niučvangu so raz vsa poslopja odstranili rusko zastavo in jo nadomestili s francosko.

Ruske čete v vzhodni Aziji.

Do konca meseca marca bodo na bojišču naslednje ruske čete na razpolago: A. Vojne čete. Te obstoje iz 1., 2., 3. in 4. sibirskega vojnega kora. 1. vojni kor (poveljnik general-lajtnant Saharov) šteje

37 strelskih bataljonov, 3 stotnije na konjih, 18 eskadronov, 17 baterij 45.400 možmi, 2870 konji in 160 topovi. 2. vojni kor (poveljnik general-lajtnant Zaeulic) šteje 37 bataljonov, 3 stotnije na konjih, 13 stotnij, 12 baterij, skupaj 53.400 mož, 2000 konj in 120 topov. 3. vojni kor (poveljnik general-lajtnant Stössel) šteje 37 bataljonov, 3 stotnije na konjih, 12 stotnij, 13 baterij, skupaj 53.000 mož, 2000 konj in 126 topov. 4. vojni kor (poveljnik general-lajtnant Zarubajev) šteje 49 bataljonov, 3 kompanije na konjih, 12 stotnij, 16 baterij, skupaj 56.200 mož, 2000 konj in 126 topov. B. Trdnjavske čete. V Port Arturu (general-lajtnant Smirnov). 3 bataljoni trdnjavske infanterije, 2 bataljona trdnjavske artilerije, 12 stotnij sapérjev. V Vladivostoku (general-major Voronec): 6 bataljonov trdnjavske infanterije, 2 bataljona trdnjavske artilerije, 1 stotnija sapérjev, 1 brzojavni oddelek. V Posjetu: stotnija za zažiganje min, artilerijska stotnija. Skupaj 36.000 mož trdnjavske čete. C. Rezerva mandžurske armade, (ki stoji na razpolago.) Od kosaških jezdečih polkov 29 stotnij s 4700 možmi in 4340 konji. Od infanterije 15 bataljonov s 15.000 možmi. Za-amurske in Ussuri-železniške brigade, skupaj 6 bataljonov s 6500 možmi. Dalje štirje pionirski bataljoni z 2214 možmi. D. Čete za varstvo železnic. Skupaj 35.000 mož. E. Vojni komandi stojina na razpolago: Zabajkalska kozaska divizija, šteje 24 stotnij, 2 bateriji s 4430 možmi, 3000 konji in 12 topovi. Sibirska kozaska divizija obsega isto toliko kakor prejšnja. — Koncem marca bo na bojišču vsega skupaj 360.000 mož, od teh jih pride na prodirajobe armada 250.000 mož; ostali so po trdnjavah in komunikacijah. — Konjev imajo 20.410, topov 556.

Novi boji. — Ruski uspehi?

London. »Daily Chronicle« poroča iz Sangaja: Ameriška križarica »Cincinnati«, ki je došla iz Cifu, poroča o boju 300 Rusov z ravnopolno Japonci, ki so bili skoraj vsi od Rusov pobiti.

London. Neki trgovec poroča iz Cifu z dne 19. t. m. o bitki ob reki Jalu. Rusi trdijo, da so v jeli 1800 Japoncev. Uradno ta vest še ni potrjena.

London. Japonci so zasedli Andžu. Mej ruski in japonski prednjimi stražami je bil krvav boj.

Japonci.

Tokio, 20. marca. Zasedanje parlamenta se je pričelo. Cesar je imel slovesen nagovor. Vse stranke so sklenile, sedaj podpirati vlado.

London, 20. marca. Japonski general Urin je z nekoliko križaricami zaprl morako cesto mej Santungom in Korejo. Glavni del japonskega brodogoja je v korejski cesti, in admiral Kamimura v japonskem morju opazuje gibanje ruskih ladij.

Port Artur.

London. V Port Arturu je mnogo japonskih ogleduhov, ki so preobledeni v Kitajce. Od zadnjega bombardiranja so Rusi obesili šest takih ogleduhov.

London. »Standard« poroča iz Cifu, da prihajajo neprenehoma železniški vlaki z živili v Port Artur. Železnica je nepoškodovana. Poškodovane vojne ladje popravljajo z največjo marljivostjo. Zstrjuje se, da je v Kinčovu in Liaotungu koncentriranih okrog 30.000 ruskih vojakov.

Rusko brodogoje.

Kobe. V noči 10. t. m. je zapustil admiral Makarov s svojim brodogojem Port Artur, hoteč se združiti z vladivostskim ruskim brodogojem. Dne 13. t. m. je zapazil v daljavi japonske ladje, nakar se je vrnil v Port Artur.

London. Rusko brodogoje v Vladivostoku je poizkusilo priti v Port Artur. Japonsko brodogoje mu je zastavilo pot, nakar se je rusko brodogoje vrnilo v Vladivostok.

Petrograd. General-major Pflug brzojavlja iz Mukdena, da je vest o potopu torpedovke »Skory« pri vohu v portartursko pristanišče popolnoma neresnična.

Berlin. Iz Petrograda poroča »Post«, da se je vladivostško rusko brodogoje v terek s pomočjo dinamita pridobilo izhod. Domneva se, da je plulo proti otoku Sahalinu.

Države se pripravljajo.

London. Sem so došla poročila, da imajo tovarne smednika v Nemodji ogromno naročil iz Rusije, Turškega, balkanskih držav, Kitajske in Spanije. Celo tovarne, ki že več let niso delale, so zopet otrvojene.

Kitajska se pripravlja.

London. Ruski poslanik v Pekinu je zopet protestiral, da odpošilja Kitajska čete izven velikega kitajskega zidu. Zadrževal je, da Kitajska takoj odpokliče svoje čete nazaj

ter zagrozil, da bodo Rusi pri najmanjšem gibanju kitajskih čet korakali v Pekin. Kitajska pa noče odpoklicati svojih čet.

London. Listi priobčujejo poročilo ameriškega konzula v Lipskem, ki pravi, da je neka avstrijska tvrdka dobila od Kitajske ogromna naročila za mornariške potrebščine. Ameriški vladi je došla uradna informacija, da Kitajska kupuje velike množine orožja in streljiva. To vzbuja v angleških vladnih krogih tem večjo vznemirjenost, ker je znano, da vplivni kitajski podkralji žele se udeležiti vojske.

Strokovno društvo c. kr. tobačne tovarne.

Občni zbor strokovnega društva tobačne tovarne v Ljubljani vršil se je dne 5. t. m. pri ogromni udeležbi v veliki dvorani bivšega katol. doma. Delavstvo je s tako obilno udeležbo dokazalo, da se zaveda svojih pravic ter tudi, da vé ceniti važnost svoje organizacije.

Zborovanje je otvoril podpredsednik društva tovariš Čatar z iskrenim pozdravom. Članica Luknarjeva je poročala nato o društvenih prireditvah. Odbor društva je imel 30 sej, 5 jako dobro obiskanih shodov in 3 veselice, ki so prinesle blagajni lep dobiček. Blagajnik, tovariš Ogrič, poroča, da ima društvo naloženo 2200 K; med obolele društvene člane in članice razdelilo se je 6156 K 22 v podpor. Število članov je znašalo 1713 koncem leta. Kljub soc. demokratskim spletkam v prilog njihovega malega društva, ki šteje menda 30 članov, število članov vedno narašča v našem društvu.

Povabljeni ustanovnik društva dr. Krek je razvijal kratko sledeče misli:

Iz poročil razvidite, da je odbor v preteklem letu živahno delal. Zato pa odbor zasluži, da mu daste zaupanje in priznanje. Ni pa odbor vse, marveč vsi člani morajo odbor podpirati s tem, da mu naznanijo vse težnje in se udeležujejo shodov in prireditev društva. Odbor ima le moč, če vi skupaj držite. Hvala gre tudi soc. demokratom, ki so svojo ljubezen do vas in do vaših zahtev pokazali z živžanjem na Starem strelišču in pa ko so vas metali iz te dvorane ob svojem shodu in so s tem vašo edinost posebno utrdili.

Društvena članica Marija Klepec je povdarjala:

Gre se za našo čast, pa tudi za naše gmetno stanje, in v tem oziru bi morali biti delavci in delavke složni. Časti si ne damo jemati od nikogar in če ima kak siti škric, ki se valja v denarju, ki je zanj kmete odrli, toliko predznosti, da nas napada, moramo imeti tudi mi toliko odločnosti, da mu to vrnemo. Dolžni nikar ne ostajajmo! Ko smo začetkom letošnjega leta stopili na noge, da popravimo krivico, ki se je godila nemu delu naše tovarne, ker ni dobil nikakega zboljšanja, se je glasilo tako imenovanih slovenskih izobražencev »Slov. Narod« čutilo poklicano, da nas je napadlo. Surovosti, s katerimi nas je obkladal, ne bodem ponavljala, pustimo jih tem »izobražencem«. Eno stvar pa moram omeniti: »Narod« je dejal, da smo delavke tobačne tovarne že tako predobro plačane. Te besede so tisti dolg, ki ga moramo poravnati. Dva vzroka sta, da je treba to reš spraviti pred naše zbere. Prvič zato, ker je urednik »Slov. Naroda«, dr. Tavčar, drž poslanec ljubljanskega mesta. Po večini smo delavke ljubljankanke, in zaslužek, ki ga imamo, pride mestu na dobro. Tu plačujemo stanovanje, tu kupujemo hrano in obleko. Če se nam izboljša plača, je to mestu v korist in nikomur v škodo. Plačuje nas država, kateri delamo. List drž. poslanca ljubljanskega mesta je pa tako neumen, da pobija očitivne koristi ljubljanskega mesta. Pa dobro vemo, da nas liberalci zaničujejo; da bi zaničevali tudi naš denar, tega pa do sedaj nismo vedle. »Narodov« napad pomeni po kranjsko razloženo tole: Liberalci vidijo najrajše, da nimamo nič, da potem ne bodemo delale nadleže po liberalnih štacunah in ostarijah. Zapomni mo si to!

»Narodov« napad je pa za nas tudi nevaren. Uradniki so nemalo vsi liberalni in ti drže skupaj. Kar piše »Narod«, to beré naša liberalna gospoda in se po tem ravna. Naša prčnja za zboljšanje je v Ljubljani pri uradnikih našla tisti odgovor, ki ga je zapisal »Narod«. In ta odgovor pride lahko iz Ljubljane na Dunaj in je gotovo že tudi prišel. Dr. Tavčar je držav. poslanec. V državnem zboru se odločuje tudi naša usoda, tedaj vemo, kaj imamo pričakovati od človeka, čegar list tako piše. Nismo se brigale in ne brigamo

se, kje dobe liberalni škriči denarja za svoje pse, konje in za drage šnopske, in vina, ki jih po hektolitrnih požirajo s svojimi, nikdar sitimi grli; nismo poizvedovale, kje in kako zaslužio njihove ženske svilo in žamet, zlato in srebro za svoj lišp. Zato pa smemo ponosno odpoditi vsakega sitega škriča, ki nas hoče ovirati pri naših poštenih in odkritih naporih za boljše razmere. A povejmo mu na vsa usta, da hočemo boljše plače za svoje delo, ne za sleparijo, ne za postopanje in popivanje, marveč za pošteno, trdo delo!

Drugič se mi zdi ta zadeva imenitna zato, ker se še vse eno med delavci in delavkami dobi kaka prismođa, ki podpira »Narode«. Nekateri ga kupujejo, vsaj včasih, in tako reče gada na lastnih prsih; drugi pa brez vsakega pomisleka kupujejo pri takih ljudeh, ki so »Narodovci« in s tem tudi posredno pomagajo »Narodu«.

To je prenemurno. Ta list poznamo že dolgo. Ni bilo letos prvič, da nas je napadel. Nesramno se je že večkrat zaletel v nas. Večkrat se je že pokazal, kako zaničuje delavce in delavke. »Narod« in njegovi somišljeniki so krivi, da je v Ljubljani splošna delavska plača tako majhna in popolnoma nezadostna. Ob času potresa so prišli v Ljubljano ptuji stavbeniki in ti so nekoliko boljše plačali delavce, kakor je v Ljubljani navada. Brž se je oglasil »Narod«, da to ne sme biti, da se delavci ne smejo razvaditi! Advokatske in agentje, ki imajo na leto po 20 000 in več dohodkov se pa seveda ne morejo razvaditi!

Delavci in delavke, skrbimo, da bomo zavnali z »Narodom«, kakor on ravna z nami. Plačajmo mu, kar smo mu dolžni! Ogibajmo se ga, kot steklega psa! Zaničevanje mu kažimo pri vsaki priliki, pri vsem svojem nakupovanju in občevanju. Če nas napade, da imamo preveč plače, naj nam vsaj nikar ne reče še zraven, da imamo premalo pameti!

Delavstvo je z velikim navdušenjem dalo duša svojemu ogorčenju nad podlo, umazano pisavo »Narodovci«. Sprejela se je nastopna revolucija:

Organizovani delavci in delavke tobačne tvornice v Ljubljani jemljejo na znanje skrajno umazani, ter škodoželjni in podlo neumni napad »Slovenskega Naroda« na delavstvo tobačne tvornice in izjavljajo, da hočejo temu primerno postopati s tem listom in njegovimi privrženci.

Članica Bučar nato stavlja in utemeljuje predlog za pristop društva k državni zvezi krščanskega delavstva avstrijskih tobačnih tovarn. Ako hoče delavstvo vseh avstrijskih tobačnih tovarn doseči svoje težnje, kakor glede zboljšanja plač, zvišanja pokojnin in drugih zahtev, nastopiti mora delavstvo ne samo pri nas v Ljubljani, marveč tudi drugod po drugih tobačnih tovarnah v Avstriji. Osnovala se je na Dunaju osrednja zveza. Glavno vodstvo tobačne režije ima svoj sedež na Dunaju in prav je, da ima tudi naša strokovna zveza svoj sedež na Dunaju. Marsikaj smo že dosegli po naših poslancih pri glavnem vodstvu. Toda prav gotovo je, da bode zveza dosegla še več, če bode štela mnogo članov. Moč strokovne zveze je v številu njenih društev in članov. Generalna direkcija in ministarstvo se bode na naše težnje in zahteve gotovo moralo ozirati tembolj, ker ne bodo te zahteve samo zahteve delavstva naše tovarne, ampak zahteve delavstva vseh tobačnih tovarn v Avstriji.

Tudi ta predlog je bil navdušen in brez ugovora sprejet.

Občni zbor je izvolil odbor, ki se je sestavil takole: predsednik: tovariš Alojzij Čatar, podpredsednica Josipa Luknar, blagajnik tovariš Josip Ogrič, tajnica Ana Simončič; na daljni odbor pa: Rudolf Galovec, Marijana Götz, Antonija Keše, Helena Koprivc, Frančišek Verbič in Ivan Znidaršič.

S petjem cesarske pesmi je bil zaključen občni zbor društva, ki je po številu članov brez dvojbe največje strokovno društvo na slovenskem jugu.

Pripomniti moramo še končno, da so pred občnim zborom poskušali rdečkarji v tovarni delati zgago, da bi dobili društvo v svoje roke, toda delavstvo jim je dalo najboljši odgovor s tem, da je volilo odločno krščansko-socialni odbor in pristopilo krščansko-socialni strokovni organizaciji avstrijskega delavstva tobačnih tovarn. Najboljši odgovor je pa s tem dalo delavstvo tudi grdemu piarjenju socialnega demokrata Linharta,

ki je skupno z »Narodom« že tolikrat napadel delavsko edinost.

Dnevne novice.

(V Ljubljani, 21. marca)

Ruska zahvala za brzojavko slovenskega ženstva. »Novoje Vremja«, eden največjih ruskih listov, ki izhaja v Peterburgu, piše sledeče: Na »Novoje Vremja« poslalo je slovensko ženstvo brzojavko sočutja do Rusije z nekoliko sto podpisov dam.

Na željo teh predslaviteljic slovenskega naroda natisnemo vsa njih imena in se držimo pomenljive besede »ženstvo«, katera prekrasno zveni tudi v ruskem jeziku in zedinjuje žene in devojke v edni besedi. Slovenci so eden najkulturnejših zapadnih slovanskih narodov (okoli 1 $\frac{1}{2}$ milijona duš). V tem oziru so jednaki samo Čehom, s tem razločkom, da so njih ženske lepše in izvrstnejše od Čehinj. Pri tem so Slovenci eden najoriginalnejših narodov poln poezije in tvorne sile. Slovenci so vedno stali pod dvojnimi vplivom, ki jim ga je vtisnil jug pod nemškim (južnonemškim) in romanskim (italijanskim). Ne glede na mogočni vpliv planinske prirode: Kranjska, Štajerska in Korčaka, Istra in Gorica, predstavljajo dežele različne in bogate, ki zje dinjujejo v svojih pokrajinah veličastvo z milobo in izvanredno lepoto.

Znamenita Slovanoslovca Kopitar in Miklošič sta se rodila v sredi slovenskega naroda. V teh pojavih in stremljenjih zapadnih Slovanov v tem blagem sočutju in dobri želji do nas v sedanjih težkih časih leži zelo resen in važen pomen, ki kaže na to, da postaja Rusija bolj in bolj draga in neobhodna zavesti zapadnih Slovanov. Bodimo jim hvaležni za njih iskreno in toplo sočutje. V imenu vseh čitateljev in čitateljic »Novega Vremena« pošiljamo goreči pozdrav vsemu slovenskemu ženstvu in smo uverjeni, da smo govorili iz srca vsega ruskega ženstva. Naj rastejo te medsebojne simpatije rusk. in slov. naroda v obči blagor slovanskega plemena.

Naj vedno pogosteje dohaja iz ruskih ravnin ruska beseda in rusko čustvo v doline in gore čudovite dežele slovenskega naroda. Da zdrastvujet slovenskoje ženstvo! (Pozdravljeno bodi ženstvo slovensko.) Sledi brzojav: Gluboko sučuvstvujva Vam ježe dneвно vsylajem gorjačija molitvy ko Vsevyšnemu o sčastiji ruskago naroda, a rešiteljnoi (vekovoj v podl.) pobjedje jeho hrabrago vojska na slavu in polju vsego Slavijanstva. Ljubljana, 10. marta. Ot imeni vsego Slavinskago ženstva podpisano sledujušimi licami: Sledi 370 podpisov.

»Omladina«. V Ljubljani začne izhajati nov dijaški list »Omladina«. Zastopal bo ideje narodno radikalnega dijaštva.

Razveljavljene občinske volitve. Z Dvora smo dobili v petek zvečer brzojavko: Volitve vseh treh razredov občine Dvor razveljavljene.

Razpisana je župnija Sora do 9. aprila 1904, ker je resigniral č. g. Anton Berce vsled bolehnosti.

»Deutsche Stimmen für Krain« in nemški burši v Ljubljani. »Deutsche Stimmen« nam vedno posvečujejo članke ter se pritožujejo, da ne spadamo mej oni »anständigen Teil der slovenischen Bevölkerung«, kateremu nemškonacionalni skoki izvestnih ljubljanskih Nemcev in izzivanja nemških buršev ugajajo. »Deutsche Stimmen« nam očitajo, da nismo prav poročali o nemirih na dunajskem vseučilišču. Napram temu konstatiramo, da smo še vse prepohlevno poročali, kajti nemški burši so bili tako podli, da so čakali, da se je število slovanskih dijakov zmanjšalo in so potem oni prvi dejanski napadli Slované, da, ti »kulturonosi« so bili tako podli, da so udrli celo v obednico, kjer so slovanskim dijakom ugrabili že plačane jedi ter jih metaliproč. Ali so to vzori nemških »kulturnih dejanj«, ali ni to nasilstvo, rop in tatvina? Kako so Nemci vpili, kadar je v Ljubljani kdo kakemu nemškemu buršu zbil nemško čepico z glave, in mi bi ob takih nasilstvih se ne postavili za slovensko dijaštvo ter bi ne zahtevali zanj pravice? Za stališče kranjskih

Nemcev pa je značilno, da burševske nasilnosti na Dunaju napram slovanskemu dijaštvu javno v svojem glasilu odobrujejo! In vsled pameti izvestnih »slovenskih« politikov imajo ti ljudje v političnem življenju na Kranjskem še vedno vlogo, katera jim ne gre in katere vsled svoje arogantnosti ne zaslužijo!

— Avstrijski oesar mimo Ljubljane v Opatijo. Graški listi poročajo, da se bo 23. t. m. peljal cesar Franc Jožef mimo Gradca in Ljubljane v Opatijo, kjer ostane štiri dni. — Čuje se, da pride takrat tja tudi romunska kraljeva dvojica, drugi viri pa zopet trdijo, da pride takrat v Opatijo nemški cesar. Uradnega potrdila te vesti še nimamo.

— Samomor na Javorniku. Na Javorniku na Gorenjskem se je v petek, po noči, dne 18. t. m. ustrelil 25 let stari zašebnik Eric Kraupp. Vzrok: zmedenost duha.

— Nesreča. V Idriji je na praznik sv. Jožefa proti večeru 28letna rudarska žena Ana Eržen padla z lesenega hodnika pred stanovanjem na kamnito pot pred hišo. Prebila si je glavo ob sencih in je v kratkem času izdihnila. Hotela je pogledati, kje je mali 4letni sinček. Pri tem se je preveč stegnila čez ograjo ter omahnila.

— Nočno ježo iz Ljubljane v Litijo je ponoči od 17. na 18. t. m. napravil nadvojvoda Jožef z nekaterimi častniki tukajšnje garnizije.

— Podpornega društva organistov odborova seja se je vršila v Celju. Na dnevnem redu je med drugim tudi: Sprejem novoozglasnih rednih udov. Kdor še ni ud in bi rad pristopil, naj se blagovoli nemudoma javiti pri podpisancu ali pa pri gospodu Fr. Klančniku, organistu v Smartnem na Paki (Savinjska dolina). Vsak redni ud (organist) dobi knjižico s pravili, v kojoj se potrebuje: vpisnina (4 K) in mesečni prispevki (po 1 K). Glede dobredelnega namena je želeli, da pristopi društvu kar največ udov, kajti z združenimi močmi in s pripomočjo naših predpostavljenih čast. g. duhovnikov bode prišlo društvo do uspeha in sčasoma tudi do ustanovitve penzijskega sklada. Torej pridno se oglašajte. — Silvester Sentjunc, predsednik, organist v Ptuj.

— Iz tuhinjske doline (Slaba cesta.) Ubogi ljudje, uboga živina, ki morajo gaziti blato po cesti v tuhinjski dolini! Načelnik cestnega odbora, gospod Močnik, pa si te ceste celo ne upa priti pogledat; morda pozneje, ko spremeni sušec blato v prah in odnese veter.

— Vsprejem v vojaške šole. V kadetno šolo za deželno brambo na Dunaju sprejemali se bodo mladeniči v prvi in drugi letnik, v slednjega le izjemoma. Za vsprejem v prvi letnik zahteva se dopolnjeno 15. in ne prekoračeno 18. leto, dalje dovršeni 5. gimnazijski ali realni razred, za drugi letnik 6. razred. Prošnje je vlagati do konca julija na poveljstvo imenovane kadetne šole. — V vojaškospodnjo realko: prošnje, katerim je priložiti rojstni in krstni list, zdravniško spridevalo vojaškega zdravnika, šolska spridevala in domovinski list, vlagati je do 15. maja. Nevojaške osebe vlagajo prošnje pri dopolnilnem okrajnem poveljstvu. Začetkom septembra mora vsak, ki bo vsprejet, narediti izpit in sicer v materinem jeziku. — V mornarsko akademijo le v prvi letnik. Zahteva se dopolnjeno 14. in ne prekoračeno 16. leto ter dovršena spodnja gimnazija ali realka. Vprijemni izpiti bodo začetkom septembra v Reki. Prošnje vlagati je do konca julija na ministarstvo (»Marine Sektion«) in jim priložiti rojstni in domovinski list, zdravniško spridevalo, spridevalo o cepljenju koz in vsa spridevala srednje šole, katere je prosilec obiskoval. Natančnejšipogoji zvedose v vseh vojaških pisarnah.

— Podmaršala Tegetthofa ustanova za vojaške invalide podelila se bo 30. maja šestim prosilcem. Oziral se bo v prvi vrsti na one, ki so v okupaciji Bosne pod poveljstvom ustanovitelja služili ter vsled dobljenih poškodb postali za delo nesposobni. Prošnje je vložiti takoj; iste morajo biti glede istinosti potrjene od županijskega in občinskega predstojništva. Prosilci unorajo natančno opisati svoje dohodke in družbinske razmere, navesti število otrok ter istih starost, ozir. je priložiti družbinski list.

— Pošta v Preserji je gotovo zelo potrebna, kajti poprej je trajalo po več dni, predno so se iz bližnje (?) Borovnice dostavljale pošne pošiljave. Imenovana, komaj dobro ustanovljena pošta pa je padla v nemilost poštnega vodstva, ki namerava opustiti v iste, in sicer baje vsled tega, ker se je izkazal pri letnem računu deficit 22 K 11 h. To je res visoka svota, ki bi jo erar ne mogel pogrešati! In radi take bagatele naj se opusti pošta, ki se je izkazala kot nujna potreba. Občani na nogo!

— Učna knjiga »Praktische Buchführung, anwendbar für alle Kleingewerbe- und Handwerksbetriebe« F. S. Kollmann-a, ki je bila za poskušnjo uvedena v obrtno nadaljevalno šole, izkazala se je vsled mnogih nedostatkov za peuk kot popolnoma nerabna. Vled tega je naučno ministarstvo z odlokom z dne 25. januarja t. l., št. 2714, ukazalo, da se omenjena knjiga izključi iz šolske uporabe.

— Zahvala. Gospod Franc Švelj, tovarnar na Bregu pri Borovnici, iz delal je v svoji tovarni ličen računski stroj v zvezi z bralnimi strojem ter ga podaril tukajšnji šoli, za kar se omenjenemu gospodu najtepleje zahvaljuje: Šolsko vodstvo v Borovnici, dne 15. sučca 1904. Piro.

— Iz Toplice pri Novem mestu. V nedeljo, 13. t. meš., se je vrnil občni zbor konsumnega društva v Toplicah pri Novem mestu. G. predsednik Fink je otvoril zborovanje, pozdravil navzoče člane in pojasnil društvene razmere, ki so povoljne. Gostinčar je nato predaval o gospodarski organizaciji in o poslovanju konsumnih društev. Sklenilo se je poslati brzojavni pozdrav dr. Susteršiču. Po dvehurnem zborovanju je predsednik zaključil dobro obiskani občni zbor.

— Vojaški nabori okrajnega glavarstva okolice Ljubljana vršili se bodo po sledečem sporedu: 1. Za sodni okraj Ljubljana, in sicer: Dne 11. aprila za mladeniče občine Devica Marija v Polju, Tomišelj, Smarije, Moste, Verbleme, Crnuče, Spodnja Siška, Rudnik, Viš in Log; 12. aprila: Dobrunje, Grosuplje, Slivnica, Podgorica in Gornja Siška; 13. aprila: Medvode, Studence (Ig), Smartno, Ježica, Lipljene in Iška vas; 14. aprila: St. Jurij, Pijava gorica, Želmlje, Iška loka, Račna, Dobrova, St. Vid, Brezovica; 2. za sodni okraj Vrhnika: 15. aprila: Polhovgradec, Črni vrh, Borovnica, Preserje in St. Jošt; dne 16. aprila: Vrhnika in Horjul. — V Ljubljani se vrši nabor v »Mestnem domu«, na Vrhniki pa v restavraciji Jurca. — K naboru mora priti vsak stavljenec, naj je prejel poziv ali ne, sicer bo kaznovan. Vaak mora biti snažen in trezen, sicer ne bo pripuščten k naboru in bi moral pozneje na lastne stroške k naknadnemu naboru v Ljubljani, razven tega bi bil še kaznovan. — Začetek nabora vsakikrat ob 8. uri dopoldne.

— Junaki napad na otroke. V temeniški dolini je napadel otroke fi nancar Fr. Mikuš iz Zužemberka, ko so otroci ravno šli iz šole domov. Mož je začel kričati nad njimi, nakar so otroci zbežali; en otrok je skočil v potok Temenico, kjer bi se bil lahko kaj poškodoval, drugi mu je ubežal, tretjega pa je vjel ter ga začel suvati in tepsti, naposled mu je še klobuk vzel. Morebiti bo mož rabil klobuk mesto kape. — Naj bi merodajni gospodje v Novem mestu malo bolje poskrbeli za uljudnost nekaterih ljudij, sicer si otrok še v šolo ne bomo upali pošiljati.

Ljubljanske novice.

Krščansko-socialna zveza bo imela prihodnje predavanje jutri ob pol 8 uri zvečer v društvenih prostorih. Predaval bode g. dr. Evgen Lampe.

Petletno deklico skoro ubil. V hiši Neže Varlova v Sp. Siški št. 177 je danes ob pol 8. uri zjutraj Binderjev delavec Jožef Nachtigall skoraj ubil pet let staro deklico Marijo Prest, hčerko sprevednika Franca Presta iz Sp. Siške št. 170. Nachtigall je prišel k Neži Varlovi, ki ima vinotoč, in je hotel v hiši piti. Ker mu Varlova tega ni pustila, je začel razgrajati in se rotiti, da bode vse pobil. Neže Varlovo in njeno hčerko Jerico Varlovo je zgrabil za vrat in ju davil, in ker sta mu te ušli iz hiše, prijel je petletno Marijo Prestovo, jo vrgel na tla in udrihal s kolom po njej, da je bila naenkrat vsa v krvi in je nevarno ranjena na glavi. Nato je Nachtigall zbežal, a ljudje so tekli za njim in nekdo je obvestil tudi enega policaja, da mu je tekal nasproti, ker je Nachtigall bežal v mesto. Pri skladišču ob cesti na Rudolfovi železnici sta trčila s policajem skupaj. Nachtigall, ki je silno močan, se je takoj zagnal v policaja in ga udaril z neko rečjo po glavi, da je takoj na tla padel. Delavci na kolodvoru, ki so to videli, prišli so na pomoč, prijeli Nachtigalla, da ga je policaj vkleml. Nato so ga z vozom odpeljali na rotovž. Policaj je na glavi ranjen.

Tatvina v cerkvi. Včeraj zjutraj med 6. in 7. uro je v stolni cerkvi neka ženska ukradla Marjani Šusteršičevi, delavki v Podpeči št. 74, bankovec za 20 K. Tatvica je vzela denarnico iz žepa, ukradla iz nje bankovec, dala potem v denarnico 47 vinarjev svojega denarja in vrnila denarnico Šusteršičevi.

Zaprli so dne 19. t. m. brezposelnega trgovskega pomočnika Antona Dolenca iz Zaplane pri Vrhniki, kateri je dne 14. t. m. ukradel trgovcu Ivanu Kostevcu havelok in suknič in trgovskemu pomočniku Ivanu Derencinu zimsko suknjo.

Ogenj v dimniku. Dne 19 t. m. zjutraj nastal je v hiši Ljudmilo Milčeve na Starem trgu št. 19 v dimniku ogenj. Vnele so se saje. Ogenj je na lice mesta došla požarna bramba takoj pogasila.

Umrli sta v Ljubljani gđd. Kristina Beniger, stara 16 let in zasebnica gđd. Jožefa Kralj v starosti 70 let.

Društvo zdravnikov na Kranjskem Prihodnja redna mesečna seja vrši se v sredo, dne 23. marca ob pol 6 uri zvečer na dermatološkem oddelku deželne bolnice. Dnevni red: 1. Naznanila predsedstva. 2. Bakteriološko predavanje z mikroskopičnimi demonstracijami. Dr. Jos. Stojč. 3. Demonstracije. 4. Sufajnosti.

Na južnem kolodvoru najdene stvari. V minolem tednu so bili na južnem kolodvoru najdeni trije dežniki. — Terezija Brodnik, služkinja v Frančiškanskim ulicah št. 10, je našla 13. t. m. na Dunajski cesti hranilnično knjižico z vlogo 20 K, katero je bila izgu bila natakarica Marija Torelli, stanujoča na Grubarjevi cesti št. 1. — Sobarca Jožefa Fric, stan. na Turjaškem trgu št. 8, je izgu bila včeraj v Lattermanovem drevoredu srebrno žensko-uro.

Ni se mu ljubilo. Te dni je na Marije Terezije cesti pred Kreutzerjevo hišo zadel neki biciklist ob mlekaraki voziček in ga prevrnil, da se je razlilo mleko. Ta voziček je bil last dekleta Manice Koman iz Višmarjev, ki v tistem hipu ni bila navzda, a se vrnila ravno takrat, ko je teklo mleko na vse strani. Ko vidi biciklista stati poleg prevrnjenega vozička, je takoj uganila, da je on to zakrivil. Zato mu reče: »No, če ste mi že voz prevrnili, bi bili vsaj potem hitro posodo po koncu postavili, da bi ne bilo toliko škode, a sedaj mi morate plačati odškodnino 2 gld.« Biciklist jih ni seveda izplačal, a pri tem rekel: »No, 2 gld. je pa vendarle preveč.« »Za prvič nič preveč,« odgovori Komanova, »a če ga hočete zvrniti še enkrat, plačali mi bodele le goldinar.« Biciklist, dasiravno nevoljen, je vendar zvedavo vprašal: »Zakaj!« »I zato,« odgovori dekle, »ker je voz sedaj itak prazen, in če se prekucne, ne bo posebne škode. Torej če mi plačate goldinar, ga smete s korajžo še enkrat zvrniti.« Okoli stojeci so se na te šaljive dekletove besede smejali, a biciklist jo je naglo odkuril, ker se mu ni ljubilo, plačati še 1 gld.

Iz gostilničarskih krogov se nam piše: Nekdo je pričel mej »Ljubljanskimi novicami« dne 9. marca t. l. »Psi v javnih lokalih« zelo nevaležen in strog napad glede »prijetnega družabnika psa«. Zares čudno je, da se samo gostilničarjem smatra in predbaciva nečednost in nadležnost psov in da se le v gostilnah vpoštevajo zdravstveni oziri, saj ravno toliko plačujemo pasjega davka kot vsaka privatna stranka. Kakor je tu razvidno, je dotični dopisnik neprijatelj že itak vseskozi težavnega in nevaležnega gostilniškega stanu, katere posamezne priporočila policiji, ko policija nam nobene minute čez polnoč ne podari, ko moramo točno in brez par dona plačevati kazenske prispevke radi par minutnih prestopkov policijske ura. Nadalje opozarjam v imenu ljubljanskih gostilničarjev, naj se nemudoma kaj ukrene proti neumestni konkurenci od strani c. kr. kmet. družbe, oziroma njene poskuševalne kleti pod kavarno »Europa« na Dunajski cesti. Mi gostilničarji nimamo nič zoper dobre namene in olajšave glede nakupa vina po takem sredovanju. Vendar tu ni samo vinski semenj, ampak popolna umazana konkurenca, ko se vsaki čas in zelo pogostoma vršijo poskuševalni večeri, ko je vse prenapolnjeno, naše gostilne pa so prazne. Mi imamo visoke režeje, koncesije in davke, tam se pa le pije in trguje z vinom v steklenicah itd., seveda ob lepih prispevkih. Tudi moramo protestirati, da se vrši v »Narod. domu« s sprem ljevanjem koncerta vinska pokašnja, ter tako konkurira gostilničarju!

Delovanje mestne posredovalnice za delo in službe, Mestni trg št. 27, telefon št. 99. Od 4. do 10. marca je dela iskalo 12 moških in 43 ženskih delavcev. Delo je bilo ponudeno 15 moškim in 50 ženskim delavcem; v 31 slučajih se je delo sprejelo. Od 1. jan. do 10. marca je došlo 570 prošenj za delo in 526 deloponudeb. v 326 slučajih je bilo delo sprejeto. Delo dobe takoj, moški: 1 krojašč, 2 vrtnarja, 3 trgovski slugi, 15 konjskih in kmetijskih hlapcev, vajenci: za trgovino, pasarstvo, ključavničarstvo, pekarstvo, ženske: 1 prodajalka za mešano blago, 2 prodajalki začetnici, 3 natakarice, 2 hotelski sobarici, 1 šivilja, 2 gostilniški kuharici, 1 gospodinja, 7 deklic za vsako delo, 8 deklic k otrokom, 4 postrežkinje. — Službe iščejo, moški: 1 ključavničar, 2 hotelski slugi, 4 hišniki, ženske: 2 blagajničarki, 2 prodajalki specerijskega blaga, 1 kolektantinja in drugi posli. — Posredovanje je stanovanj in mesečnih sob. — Pismenim vprašanjem je priložiti znamko za odgovor.

Književnost in umetnost.

* Repertoar slovenskega gledališča. Jutri, v torek, se poje drugič velika Auberjeva opera »Nema iz Porticije.« V petek, 25. t. m., ima dramsko osobje svojo benefico, za katero si je izbralo veliko ameriško bojno igro »Sever proti jugu«. — Na cvetno nedeljo, dne 27. t. m., je zadnja predstava v tej sezoni.

Iz brzojavk.

Budimpešta. Bolezen Frana Košuta se je nevarno šušala.

Olomuc. Stolni prošt Weinlich je izvoljen kapitularnim vikarjem.

Roveredo. Včeraj so imeli tu shod laški dijaki. Sklenili so bojkotirati laško pravno akademijo, ako jo vlada ustanovi v Roveredu.

Dunaj. Velikonočne počitnice drž. zbora se baje prično v četrtak. P. V. t. ki noči namerava vlada sklicati državni zbor na dan 18. aprila.

Berolin. Vsenemška zveza je sklenila, da izda poziv, v katerem izrazi svoje simpatije za praške Nemce. Nemške dijake pozivlje, naj grejo na praško univerzo.

London. Neki angleški podmorski čoln je izgubljen. Povožil ga je parnik, in je pri tem prišla ob življenje vsa posadka.

Telefonska in brzojavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

Petrograd, 21. marca. Sem prihaja velevažno poročilo, da se je ruskemu brodovju v Port Arturu posrečilo prodreti mimo japonskega brodovjain se združiti z vladivostoškimi ruskim brodovjem. (Včeraj je došla iz Londona nasprotna vest. Ured.)

Trst, 21. marca. Pri včerajšnjem cerkvenem opravilu za zmago ruskega orožja je bila pravoslavna cerkev natlačeno polna. Navzočen je bil tudi ruski konzul.

Seoul, 21. marca. Preteklo noč so Japonci obešili zopet 16 vjetnikov.

La Canea, 21. marca. Ruska ladja »Oslavljaja«, na katere krovu je admiral Vrenius, je odplula odted s križarico »Aurora« neznanu kam.

Tokio, 21. marca. Japonska vlada namerava predložiti zbornici nove davke na žito, sladkor in svilo. Pričakuje se opozicija proti tem davkom.

Berolin, 21. marca. Iz Petrograda se poroča, da so vseučilišče v Petrogradu morali zapreti radi nevarnega gibanja mej dijaki. Dijaki so se uprli, ker so za vseučiliško udanostno adresno carju zvedeli, ko je bila adresa že odposlana.

Dunaj, 21. marca. Körber hoče, da bi drž. zbor jutri volil delegacije. Posebno se temu upirajo Poljaki, ker se boje da bi Körber potem drž. zbora ne sklical po Veliki noči. Deputacija Poljakov je bila pri grofu Goluchowskemu vprašati, ako je radi zunanega položaja države treba nujno voliti delegacije. Goluchowski tega ni potrdil. Svoje stališče določi poljski klub danes. Sploh se opaža, da Goluchowski nastopa proti Körberju.

Dunaj, 21. marca. V današnji seji državnega zbora nadaljujejo Čehi obstrukcijo. Predsednik Vetter je imel s Koerberjem pogovor radi nadaljnega dnevnega reda.

Dunaj, 21. marca. Dunajski hrvaški vseučilišniki so pisali predsedniku italijanskega kročka prijazno pismo, v katerem pozdravljajo približanje Hrvatov in Italijanov.

Celovec, 21. marca. Državni poslanec Orsz, ki zastopa kmetijski okraj Beljak je nevarno obolel. Pričakuje se najhujšega.

Dunaj, 21. marca. 17. letni mesarski pomočnik Jurj Ebner je ponoči umoril s kuhinjskim nožem svojega 50 let starega gospodarja mesarja Franca Svadoša, njegovo ženo in enega vajenca. Dako je nevarno ranil. Nato je pobegnil. Ko so ga prijeli, je poskušal sebe usmrtiti. Ranjen je smrtno nevarno. Hotel je ropati gospodarjevo blagajno.

Zagreb, 21. marca. »Čisti« so danes hoteli zopet napasti »Obzorovo« uredništvo. Policija je napad preprečila. Sicer je sedaj mir. Po mestu hodijo orožniki. Tudi včeraj je bilo vojaštvo konsignirano.

Inomost, 21. marca. Laški anarhist Rhard Cottaro je hotel umoriti tukajšnjega nemškega konzula. Napadel pa je po moti nekega polkovnika.

Carigrad, 21. marca. Avstro ogrski in ruski poslanik sta včeraj turški vladi zopet izročila zahteve glede reform v makedonski upravi.

Carigrad, 21. marca. Petsto vatašev iz Prizrena je zasedlo most pri Prizrenu, kjer se stekata Ljuma in Beli Drin. Vataša se siri tudi v Podrimu in severno od Prizrena.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Krivo pričal. Obtoženi France Lovrač, delavec, je bil že zaradi uboja kaznovan. Luka Prašnikar je bil obdolžen teške telesne poškodbe in Lovrač je kot pričal pred sodiščem v Brdu zaslisan iz gol mržnje proti njemu krivo pričal, češ, da je videl, kako je Prašnikar z ostrino kose proti Lovraču zamahnil, in da je videl, da je imel Lovrač suktno in srajco na prsih prerezano. Sodni dver ga je obaodil zaradi krivega pričevanja na 6 mesecev ječe.

Iz zaporav zapor. Peter in Nace Vevar, čevljarja v Goričah, sta zaradi sirovosti na slabem glasu. Bila sta že oba obdunno kaznovana in komaj je preteklo mesec, odkar je Nace prestal tri leta težke ječe. Dne 27. januarja se je Bohinc oženil. Povabljenih je bilo mnogo gostov, a govorilo se je, da bosta tudi nepovabljeni Vevarja prišla in da mislita nekaj funtov natepsiti. Bohinc se je bal nemirov in je prosil okr. glavarstvo za orožniško asistenco, katere se mu je dovolila. In res sta prišla dotični dan na svatbo goste izzivati, a sta se po reanem opominjevanju orožnikov odstranila. Pozno zvečer sta zopet prirogovili z namenom povzročiti boj, kar sta orožnika preprečila s tem, da sta ju aretovala; temu sta se hotela Vevarja s silo upreti, suvala sta z rokami in nogami proti orožnikoma, ju obkladala s psovkami ter se nista pustila vklemiti; orožnik je bil primoran rabiti orožje ter je sunil z bodalom Petra v stegno, a brat Nace je prijel za orožnikovo puško in mu jo hotel iz rok iztrgati, a je bil od drugega orožnika enako bratu zaboden v stegno. Oba ranjenca sta klicala druge fante na pomoč, da naj bi šli nad orožnike, z grožnjo, če tega ne store — jih bodeta zaklala, ko se vrneta iz zapore. Peter in Nace Vevar sta bila obojzema vsak na dve leti težke in poojstrene ječe. —

Razne stvari.

Samomor celega omizja. V Velikem Beckereku na Ogrskem se je ustrelil te dni že 10. in zadnji član nekega omizja. Samomor so izvršili, ker je prišlo na dan, da so ponaredili 120 menjic. — Zastrupiti so hoteli v Lvovu neznani zlikovci grško-katoliškega kanonika Pakisza. Njegov srodnik Sochachi, ki je izpil vodo, namenjeno za kanonika, je umrl. — Banko napadli so v Denveru v Južni Afriki oboroženi roparji. Ravnatelja so težko ranili. Odnegli so seboj 1000 funtov sterlingov. — Bivši duhovnik se je oženil. K protestantizmu prestopivši bivši duhovnik Grassler, ki je sedaj železniški uradnik na Koroskem, je dobil od koroške deželne vlade dovoljenje, da se sme oženiti. Poroča se je že vršila. — Velik ogenj je bil, kakor se poroča iz Moskve, na kolo dvoru v Brestu. Deset novih lokomotiv je uničenih. — Ustrelil se je v Berolinu ataše korejskega poslanštva, Hyensik Hony, radi denarnih zadreg. Prej je dal v liste in serat, v katerem se poslavlja od prijateljev in pravi, da mora nenadoma domov. — Umor v vojašnici. V Velikem Beckereku na Ogrskem je prestal Trajan Cristai ustrelil poddesetnika Varga, ker ga je leta opetovano karal. — Umrl je bivši učitelj prestolonaslednika Rudolfa dr. Alojzij Eger. — Stavka. V temešvarski tovarni obutal, Turul, stavka 400 delavcev. — Parnik »Dalmatia«, ki je pred 4. dnevi pri Arbetu naletel na klet, se ni rešen. Bati se je, da bo to nemogoče. — 13 ruskih visokosolcev, ki so bili na vseučilišču v Lvovu obmetavali rektorja Fijaleka z gnjilimi jajci, je bilo obojzema vsak na pet dni zapore, ozir. 20 K denarne globe. — Potres so čutili te dni ob 1. uri 40 min. popoldne v Sinju (Dalmacija). Prvi sunek je trajal pet sekund, na kar so sledili trije slabejši sunki. — Ponedolžnem radi umora obojzema tena tenadavno na svobodo izpuščena Terezija Gietzinger, ki je zahtevala 11.900 kron odškodnine, dobi sedaj 4873 kron in 360 kron letnega dohodka. — Uniforme iz papirja nosijo nekateri oddelki japonske vojske. Pravijo, da je ta vrsta obleke tako trda kakor ona iz volne. — Krvava drama se je dogajala na reškem parniku »Arpad« pri Algieru. V nekem prepiru je tretji kapitan Franc Basié streljal na drugega kapitana Randića in potem na sebe. Oba sta smrtno ranjena. — Promet z vozmi I. razreda namerava državna železnica zmanjšati. — Utopil se je v Parizu valed bebe bivši zagrebški notar Šlindtner. — Črne kose. Iz Oršove se poroča, da razgrajajo v bližini romunski vasi Berciorovi že dva tedna črne kose. — Stavka krojačev. Iz Budimpešte se poroča, da je prišlo 4000 krojaških pomočnikov in 1200 malih mojstrov stavkati. — Umorila se je predstojnica protestantovskih diakonice Vanda Joelat v Berolinu. —

Listnica uredništva:

Ormož, Ptaj: Prihodnjic. — Oklic za Prešernov spomenik pričimo v eni prihodnjih števil.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Veterevi.	Nebe	Palatvina v 24 urah v mm
18		736,8	7,4	sr. jug	oblačno	
19	7. jut. 737,2 2. popol. 736,5	737,2 736,5	4,1 10,0	sl. jvzh. sl. sever	mgla obl.	0,0
20	9. zveč. 737,6	737,6	8,1	sl. svzh.	-	
20	7. jut. 738,6 2. popol. 737,9	738,6 737,9	3,3 13,0	sl. svzh. sr. jzah	del. obl. pol. obl.	0,0
21	9. zveč. 738,5	738,5	6,3	sl. svzh.	jasno	
21	7. jut. 737,7 2. popol. 735,4	737,7 735,4	0,9 12,8	sr. jug	> >	0,0

Srednja temperatura petka 8,6°, normale 4,0°
Srednja temperatura sobote 7,4° norm. 4,2°
Srednja temperatura nedelje 7,5° normale 4,4°

Brunolein, izvrstno sredstvo za ohranitev lesovja, preprečuje gnobo in oprilost itd. Za trgovce pohištva, mizarje in zasebnike ima v zalogi trdka **BRATAEBERL v Ljubljani** Francišanske ulice. 524 15 1-5
Vnanja naročila proti povzetju.

Proti protinu je francovo-varski Natalie-vrelec Lithion-kiselina
po kliničkih in zdravniških avtoritetah preskušeni in jako ugodno odobren.
Prednosti: Ima najmenjšo apno! Vsebuje žene na vodo! Ima prav posebno prijeten okus!
Dobi se v vseh zalozah mineralnih vod in v lekarnah, kakor tudi naravnost pri francovo-varski razpošiljalnici mineralnih vod.

487

Rodbina Josip Beniger naznanja v lastnem in imeu ostani sorodnikov vsem znancem in prijateljem pretužno vest o smrti svoje iskreno ljubljene hčere, ozir. sestre, gospodične

Kristine Beniger

ki je danes, 19. t. m. ob pol 2. uri popoldne, po dolgi mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče v 16. letu svoje dobe mirno zaspa v Gospodu.
Zemski ostanki drage pokojnice bodo v ponedeljek, 21. t. mes. ob 5. uri popoldne v hči Zalosti, Mestni trg 24, slovesno blagoslovljeni in nato na pokopališču pri svetem Krištofu v lastni grob položeni k večnemu počitku.
Sv. zadušne maše se bodo brale v raznih cerkvah.
Ljubljana, 19. marca 1904.
Mesto posebnega obvestila.

Anton Petrovič, c. kr. rač. revident, naznanja v svojem ter v imeu svoje rodbine kakor tudi v imeu svojih sestri Marije omož. Petrič in Ane Suzane Petrovič, učiteljice v Smledniku, tužnim srcem prežalostno vest, da je včeraj ob pol 9. uri zvečer, po dolgi in mučni bolezni previdena sveto-tajstvi zamra predobra naša teta, gospodična

Jožefa Kralj

zasebnica

v 70. letu svoje starosti.
Pogreb predrage rajke vrši se bodo v torek, dne 22. t. m., ob 5. uri popoldne iz hiše Zalosti, Cerkvene ulice št. 1.
Predrago rajko priporočamo v molitev in prijazen spomin.
Sv. maše zadušnice brale se bodo v raznih cerkvah.
Mesto vsacega družega naznanila.
Ljubljana, 21. marca 1904.
485 1-1

Pri kovinski zadrugi v Ljubljani sprejme se takoj 481 3-1

več učencev

za ključarje, kovače, pasarje, kleparje in pilarje. — Vprašati je pri predstojniku A. C. Ahčinu v Wolfvovih ulicah št. 8.

Služba organista in cerkvenika

se razpisuje do 24. aprila t. l. na Preloki pri Vinici. Letno plačilo po dogovoru.
Župni urad Preloka. 486 3-1

Najsigurnejša prilika za štedenje

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

sprejema vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldan

hranilne vloge

1618 14

ter jih obrestuje po

4 3/4 %

to je, daje za 200 kron 9 kron 50 vin. na leto.

Druge hranilne knjižice sprejemajo se kot gotovina in se njih obrestovanje ne pretrga.

Rentni davek plača hranilnica sama.

Istrsko vino

lastnega pridelka: teran muškati ter belo vino, dalje zajamčeno pristen tropinovec se dobi pri

Antenu Ferlanu di Georgio

376 15-6 Rovinj, Istra.

Razpošilja se na drobno in debelo.

Spomnite se osirotelih otrok! Srečke otroškega zavetišča

za ustanovitev zavetišča za osirotele otroke.

1500 dragocenih dobitkov v skupni vrednosti 60.000 K Glavni dobitek v vrednosti 25.000 K. Cena srečke 1 K. — Žrebanje nepreklicno dné 22. aprila 1904.

Dobé se v vseh tobakarnah.

Uprava loterije za otroško zavetišče kršćanske dunajske ženske zveze, Dunaj, Neuer Markt 3

379 10-5

Poskusite pristi rastlinski likér **„Florian“**

Varstvena znamka.

Po okusu in zdravem učinku prvak likerjev.

Ogreva in oživlja teló, Budí tek in prebavo, Daje dobro spanje.

Lastnik:

Edmund Kavčič v Ljubljani.

Vzerci se radovoljno dajejo brezplačno. 1741 57

Prva hrvatska tvornica žaluzij, rolet, lesenih in železnih zavojnih rolet za izložbe in portale

G. Skrbić

ZAGREB, Ilica 40

priporoča

svoje priznано solidne, točne in cene proizvode.

124 12-9 Ceniki zastoj in franko.

Krojaški salon za gospode

Ivan Magdić

Ljubljana, Stari trg šte. 8.

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovjših journalih iz najmodernejšega in najboljšega tu- in inozemskega blaga.

Neka prva zavarovalnica za življenje

sprejme

gospode za akviziterje

na Kranjskem in Južnem Štajarskem pod zelo ugodnimi pogoji.

Pismene ponudbe pod geslom „Zavarovanje za življenje“ na upravnishvo tega lista.

482 3-1

Največja zaloga, najboljša in najcenejša tvrdka za naročevanje ozir. nakupovanje

Copičev za pleskarje, sobne slikarje, zidarje in mizarje.

Lakov, pristnih angleških, za vozove.

Emajlne prevlake, pristne, v pos. d. od 1/4, 1/2 in 1 kg.

Jantarjeve glazure za pôde. Edno tpežno in najlepše mazilo za trde in mehke pôde.

Voščila, štedilnega, brezbarvnega in barvnega za pôde; najcenejše in najboljše.

Rapidola, pripravnega za vsakovrstne prevlake.

Brunolina za barvanje naravnega teša in pchištva. 288 50-9

Oljnatih barv, priznано najboljših.

Oljnatih barv v tubah, g. dr. Schönfelda.

Firneža, prirejenega iz lanenega olja, pristnega, kranjskega.

Steklarskega kleja, pristnega, sejamčeno trpežnega.

Gipsa, alabasterskega in štukaturnega.

Karbolineja, najboljšega.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhih, kemičnih, prstenih in rudninskih.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje, najnovjših.

Ustanovljeno l. 1832.

Adolf Hauptmann

Ustanovljeno l. 1832.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja v Ljubljani.

Vabilo

zaupnemu sestanku

članov zadruga gostilničarjev, kavarnarjev i. t. d.,

ki se bo vršil

dné 22. marcija t. l., ob treh popoldne v gostilni „Miramar“ na Starem trgu.

Ker so pogovori zelo važni, pričakuje najobilnejšo udeležbo

474 2-2

odbor.

Gričar & Mejač

Ljubljana,

Prešernove ulice šte. 9.

Uljudno naznanjata, da so

novosti

za spomlad in poletje v velikanski izbiri v zalogi.

Ilustrovani ceniki se razpošiljajo na zahtevo zastoj in franko.

476 6-2

Zavod za mebliranje in dekoracije

FRANC DOBERLET, Ljubljana, Frančiškanske ulice št. 10. * Telefon št. 97.

Pohišstvo vsake vrste

od najnavadnejšega do najfinejšega.

Zaloga tapet, rolet, karnis za okna, zagrinjal, preprog.

1508 18

Največja izbira

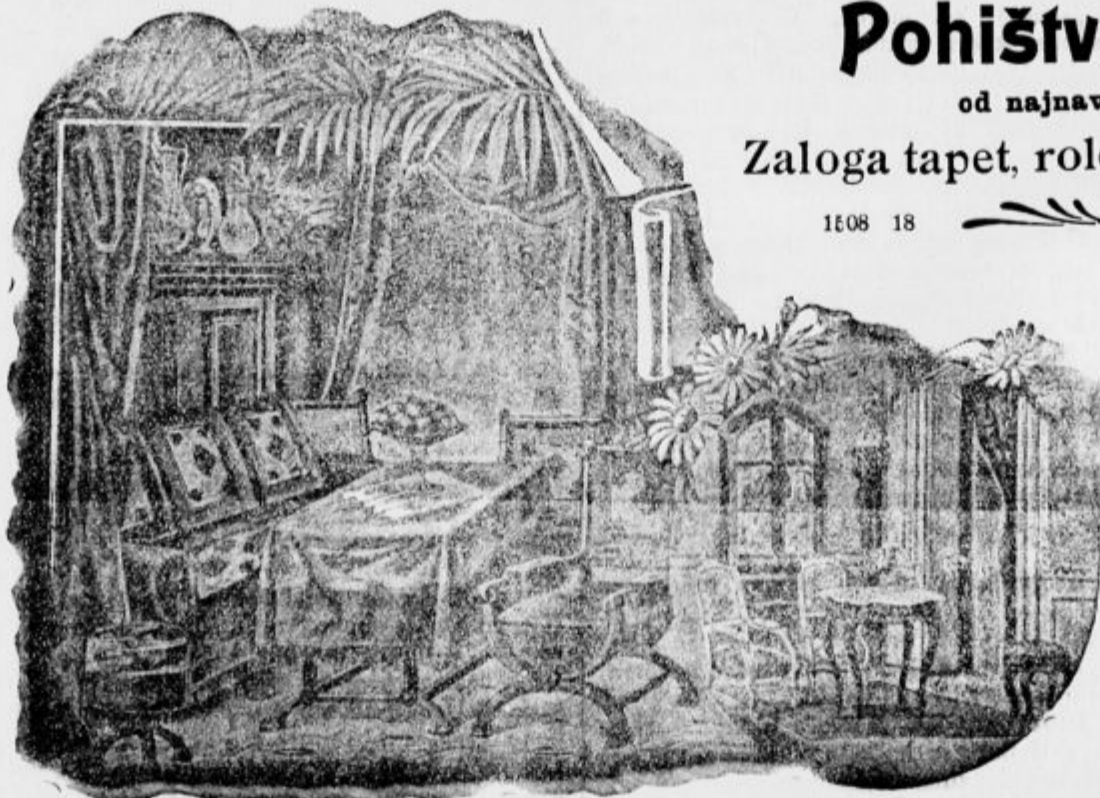
blaga za pohišstvo

Enostavne in luksuriozne

ženitbene oprave, solidno in poceni izvršene.

Dekoracije.

Oprava celih stanovanj, hotelov in kopališč.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka — Promose za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 134 308